

Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone 'BE2100026 Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2100424 De Zegge' en 'BE2101639 De Ronde Put' van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten

DE VLAAMSE REGERING,

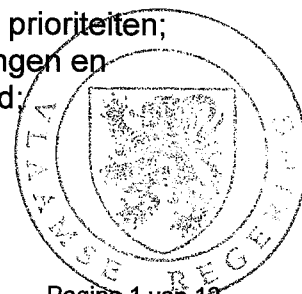
Gelet op het Natuurdecreet, meer bepaald op artikel 7, gewijzigd bij de decreten van 19 juli 2002 en 12 december 2008, artikel 8, artikel 13, §1, gewijzigd bij de decreten van 19 juli 2002 en 7 december 2007, artikel 36bis §9, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002, gewijzigd bij de decreten van 22 april 2005, 19 mei 2006, 7 december 2007 en 12 december 2008, artikel 36ter, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 19 mei 2006 en 27 april 2007, en artikel 51, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 1988 tot vaststelling van speciale beschermingszones in de zin van artikel 4 van de Richtlijn 79/409/E.E.G. van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2012 tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone 'BE2100026 Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' en tot vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2100424 De Zegge' en 'BE2101639 De Ronde Put' van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten; waarmee de Regering het voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het desbetreffende gebied principieel heeft vastgesteld;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 9 juli 2012;

Gelet op het advies 2011-71 van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, gegeven op 20 oktober 2011;

Gelet op het gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012, gegeven op 19 januari 2012/27 januari 2012, het gemeenschappelijk advies 21-2012/04-2012, gegeven op 22 maart 2012/30 maart 2012 en het gemeenschappelijk advies 64-2012, gegeven op 28 september 2012, van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij;

Gelet op de adviesaanvraag die op 24 juli 2012 bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen is ingediend, met toepassing van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

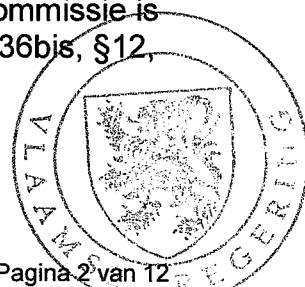
Overwegende dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen op 5 september 2012 beslist heeft geen advies uit te brengen over de voorontwerpen van besluit tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszones, zoals door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen bekrachtigd op 12 september 2012;

Gelet op het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, artikel 21, dat toestaat dat wordt voorbijgegaan aan de ontstentenis van een advies;

Gelet op het advies 53.851/1/V t.e.m. 53.886/1/V van de Raad van State, gegeven op 18 september 2013, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat op grond van artikel 36bis, §9, van het Natuurdecreet, hierna het Natuurdecreet te noemen, de Vlaamse Regering elk gebied dat in aanmerking komt als speciale beschermingszone en dat ze definitief heeft vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet, of dat krachtens artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet, geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36 bis, §6, van het Natuurdecreet, bij besluit als speciale beschermingszone moet aanwijzen; dat ze dat zo spoedig mogelijk moet doen, uiterlijk binnen zes jaar nadat de Europese Commissie het gebied van communautair belang heeft verklaard;

Overwegende dat het gebied 'BE2100026 Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie is voorgesteld als speciale beschermingszones is vastgesteld als gebied dat ter uitvoering van artikel 4.1 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora, hierna de Habitatrichtlijn te noemen, door het Vlaamse Gewest aan de Europese Commissie is voorgesteld als speciale beschermingszone en daarom, ingevolge artikel 36bis, §12,

van het Natuurdecreet, geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet;

Overwegende dat de Europese Commissie het voormelde gebied van communautair belang heeft verklaard bij beschikking 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio; dat het voormelde gebied moet worden aangewezen als speciale beschermingszone;

Overwegende dat de speciale beschermingszones met toepassing van de Habitatrichtlijn, moeten worden aangewezen voor de instandhouding van de habitats uit de bijlage I bij het Natuurdecreet en van de soorten uit de bijlage II bij het Natuurdecreet;

Overwegende dat artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, hierna het Procedurebesluit te noemen, de elementen opsomt die een aanwijzingsbesluit moet bevatten; dat overeenkomstig artikel 10 van het Procedurebesluit een voorstel voor toevoegingen of schrappingen van Europees te beschermen habitats en soorten in het aanwijzingsbesluit opgenomen moet worden als dat vereist is op basis van nieuwe wetenschappelijke gegevens; dat bij de rapportering over de staat van instandhouding van de Europees te beschermen soorten en habitats ter uitvoering van artikel 17.1 van de Habitatrichtlijn en tijdens de opmaak van het rapport ter onderbouwing van de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen van 8 mei 2010 als vermeld in artikel 5 van het Procedurebesluit, en het rapport ter onderbouwing van de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, nieuwe wetenschappelijke gegevens zijn verzameld over het voorkomen van Europees te beschermen soorten en habitats in dat gebied en het belang van dat gebied voor het duurzame voortbestaan van die soorten en habitats in Vlaanderen;

Overwegende dat op grond van artikel 36ter, §1, van het Natuurdecreet ter uitvoering van de Habitatrichtlijn en richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, hierna de Vogelrichtlijn te noemen, de administratieve overheid binnen de speciale beschermingszones de nodige instandhoudingsmaatregelen neemt die moeten beantwoorden aan de ecologische vereisten van de typen habitats, vermeld in bijlage I van het Natuurdecreet, en de soorten, vermeld in de bijlagen II, III en IV van het Natuurdecreet, alsook van de niet in bijlage IV van het decreet genoemde en op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels;

Overwegende dat overeenkomstig artikel 36ter, §1, van het Natuurdecreet de Vlaamse Regering nadere regels kan vaststellen voor de nodige instandhoudingsmaatregelen en de ecologische vereisten, alsook een procedure voor de vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen; dat die regels en die procedure zowel gelden voor de gebieden die aangewezen zijn met toepassing van de Vogelrichtlijn, als voor de gebieden die aangewezen zijn met toepassing van de Habitatrichtlijn; dat de Vlaamse Regering van die bevoegdheid heeft gebruikgemaakt bij het Procedurebesluit; dat als een Europees te beschermen gebied, vastgesteld ter uitvoering van de Vogelrichtlijn, en een Europees te beschermen gebied, vastgesteld ter uitvoering van de Habitatrichtlijn, elkaar geheel of gedeeltelijk overlappen, zoals in

dit geval, krachtens artikel 8, §1, tweede lid, van het Procedurebesluit, de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor die gebieden ontworpen kunnen worden op basis van een geïntegreerd rapport;

Overwegende dat, krachtens artikel 10 van het Procedurebesluit, voor elk gebied dat moet worden aangewezen als speciale beschermingszone op grond van artikel 36bis, §9, van het Natuurdecreet, het voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen moet worden geïntegreerd in het voorontwerp van aanwijzingsbesluit; dat het besluit dat het gebied 'BE2100026 Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' aanwijst als speciale beschermingszone de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied moet bevatten;

Overwegende dat de instandhoudingsdoelstellingen voor een Europees te beschermen gebied worden opgemaakt op basis van een rapport dat de componenten, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, bevat; dat in het daarin te formuleren voorstel van instandhoudingsdoelstellingen de prioriteiten worden geïntegreerd; dat waar in het Procedurebesluit prioriteiten zijn gedefinieerd als "een voorrangsorte van instandhoudingsdoelstellingen binnen een Europees te beschermen gebied, gelet op de Europees te beschermen soorten en habitats waarvoor het gebied is aangeduid, gelet op de desbetreffende gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen en gelet op de voor dat Europees te beschermen gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging met betrekking tot de in dat gebied te beschermen soorten en habitats", die 'voorrangsorte van instandhoudingsdoelstellingen' te begrijpen is als de oplistijng van een aantal te nemen acties die inspelen op de naar voren geschoven instandhoudingsdoelstellingen; dat die acties niet per definitie zullen toelaten om *alle* instandhoudingsdoelstellingen te realiseren, maar dat het prioritair aanpakken ervan een sterke voorkeur geniet;

Overwegende dat, overeenkomstig artikel 9 van het Procedurebesluit, de minister een voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten vaststelt op basis van 1° het bovenvermelde rapport, 2° een door het Agentschap voor Natuur en Bos opgemaakt verslag over een consultatie, met betrekking tot dat rapport, van de betrokken doelgroepen in het Europees te beschermen gebied in kwestie, 3° het overleg met de gewestelijke overleggroep, bedoel in artikel 3 van het Procedurebesluit, over de in de twee vorige punten vermelde documenten; dat het verslag over de consultatie van de lokale doelgroepen is opgemaakt op 19 september 2011 en 26 oktober 2011 en dat het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep heeft plaatsgevonden op 28 juni 2011, 1 februari 2012 en 21 februari 2012;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos, op grond van de besprekingen bij dat overleg, het ontwerprapport, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit heeft afgewerkt en het rapport heeft overhandigd aan de bevoegde minister op 23 mei 2012; dat het rapport alle componenten bevat die vereist zijn op grond van artikel 8 van het Procedurebesluit;

Overwegende dat de bevoegde minister, op basis van het haar op 23 mei 2012 overhandigde rapport, het bovenvermelde verslag over de consultatie en het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep, het voorontwerp van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het gebied heeft vastgesteld:

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos rekening heeft gehouden met de ontvangen adviezen 2011-71, 06-2012/01-2012, 21-2012/04-2012 en 64-2012 van de strategische adviesraden, waaruit wijzigingen aan de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten, zoals door de Vlaamse regering principieel goedgekeurd op 20 juli 2012, zijn gevolgd;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 suggereert dat de Vlaamse Overheid zich ter dege voorbereidt op mogelijke vervolgstappen in lijn met het lopende overlegproces en daarover ook duidelijk communiceert met de overlegpartners;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners het overlegproces heeft geëvalueerd en bijgestuurd, in samenwerking met de overlegpartners het implementatietraject heeft uitgewerkt en dat de overlegpartners actief betrokken werden in de werkgroepen rond bestaande kwesties;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 voorstelt om de aanbevelingen van de WTC verder door te vertalen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners vijf kwestiewerkgroepen opstartte die een aantal steeds weerkerende kwesties dienden op te lossen, dat de Vlaamse Overleggroep besliste de referentiewaarden niet te wijzigen tijdens het huidige proces, gezien dit een voor Europe juridisch onaanvaardbaar uitstel voor de goedkeuring van de instandhoudingsdoelstellingen en prioritairere inspanningen zou teweegbrengen, dat in het voorjaar 2013 een WBC rond de referentiewaarden wordt opgestart, waarna deze in functie van de eventuele herziening van de doelstellingen ikv de monitoring en zesjaarlijkse rapportering en evaluatie door de EC, al dan niet bijgesteld kunnen worden; dat de gewijzigde instandhoudingsdoelstellingen door de WTC opnieuw bekeken werden en de conclusie van de WTC hierover voorwaardelijk gunstig was;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen in haar advies 2011-71 vraagt dat er werk wordt gemaakt van een uitvoeringsplan in overleg met de doelgroepen, zodat het voor de betrokken actoren duidelijk is wie welke doelen waar en wanneer moet realiseren;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd en dat er voor de figuur van een Natura 2000 management plan per speciale beschermingszone gekozen wordt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het overleg over de algemene aandachtspunten bij voorkeur voor eind 2012 gebeurt, bijvoorbeeld binnen de werkgroepen die de kwesties behandelen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners de verwerking van de algemene aandachtspunten heeft geïntegreerd in de werking van de vijf opgestarte

kwestie-werkgroepen en dat de betrokken sectoren na de resultaten van de kwestie-werkgroepen en de andere overlegfora, een samenvatting van de nog relevante aandachtspunten voor de implementatie hebben ingediend, dewelke aan de Vlaamse regering worden overgemaakt in de 'standpuntennota';

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat bij een gefaseerde evaluatie van de IHD (ten minste) volgende punten in onderlinge afweging mee in rekening gebracht worden: socio-economische toets, algemene impact van ruimtebeslag beperken, voldoende waarborgen van de lokale gunstige staat van instandhouding in het belang van het behoud van het areaal, belang van een robuust doelenkader als buffer voor de dynamiek van de open ruimte;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners zowel bij de totstandkoming van de gewestelijke en specifieke instandhoudingsdoelstellingen als bij de optimalisatie van de specifieke instandhoudingsdoelstellingen binnen de werkgroep kalibratie, deze punten in overweging genomen hebben en overwegende dat niet voor elk Europees te beschermen habitat of soort dat voor een speciale beschermingszone is aangemeld of binnen een speciale beschermingszone voorkomt, er gestreefd moet worden naar een lokaal goede staat van instandhouding;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen een sluitende timing op te stellen met prioriteiten voor het vastleggen van de IHD voor alle SBZ-V;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin een timing met prioriteiten voor het vastleggen van de S-IHD voor alle SBZ-V werd opgenomen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat de problematiek rond de kalibratie van doelstellingen binnen de werkgroep kalibratie wordt behandeld, waarbij een duidelijke afweging met de lokale socio-economische context bij de kalibratie en de implementatie van de bosdoelstellingen wordt benadrukt;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de doelstellingen zijn geoptimaliseerd;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het gebruik van vorken voor de doelstellingen verwijzen naar de

lopende kalibratie- en de implementatiefase van het IHD-proces en Inzake recreatie wijzen op het belang van een passende beoordeling, die de verenigbaarheid van geplande activiteiten en de S-IHD moet nagaan;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de vorken voor de Europees te beschermen habitats werden omgezet in unieke getallen en overwegende dat inzake de verwijzing naar de Passende beoordeling in de kwestie-werkgroep Passende beoordeling in samenwerking met de overlegpartners het instrument Passende beoordeling verder werd uitgewerkt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen aan ANB en INBO om na te gaan of: (1) de S-IHD het behoud van het areaal van Europees beschermde soorten en habitats voldoende verzekeren; en (2) de metapopulatie-criteria voldoende vervat zijn in de S-IHD;

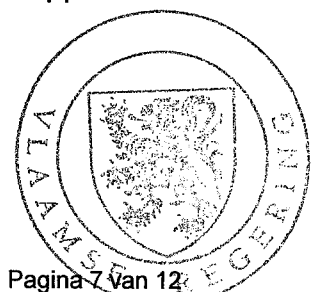
Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van punt 1 van het bovenstaand advies bevestigt dat bij het plaatsen van doelen bij de specifieke instandhoudingsdoelstellingen maximaal rekening gehouden werd met het behoud van areaal in kritische randhokken, dat in navolging van punt 2 van het bovenstaand advies reeds bij de opmaak van de Gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen rekening is gehouden met de, dat bij het plaatsen en bij de optimalisatie van de doelstellingen binnen de kalibratiewerkgroep gestreefd werd naar de creatie van grote kernen voor bronpopulaties voor fauna en dat het streven naar grote kernen ook werd vertaald volgens het principe "zuinig ruimtegebruik";

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen om tegen eind 2012 een concreet plan van aanpak uit te werken om de LSVI-tabellen aan te vullen met kensoortvereisten;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de doelgroepen een plan van aanpak heeft opgemaakt tot wijziging van de LSVI, waarin ook de aanvulling met de kensoortvereisten wordt opgenomen, dat dit plan van aanpak is opgenomen in de implementatienota;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 het belang van grensoverschrijdend overleg benadrukken;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies benadrukt dat tijdens de implementatiefase overleg met alle betrokkenen zal gebeuren, dus ook grensoverschrijdend overleg indien dit opportuun is om een optimalisatie van inspanningen en resultaat te verkrijgen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 ervoor pleiten dat er snel antwoord gegeven wordt op de vraag op welke manier het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden. Het principe “de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten” moet meer duidelijkheid krijgen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd, waarin werd uitgewerkt op welke wijze het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden en waarin het principe “de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten” verder werd verduidelijkt;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 suggereren dat het duidelijk geografisch lokaliseerbaar probleem van de drinkwatervoorziening in principe gebiedsgericht oplosbaar moet zijn;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners bij de optimalisatie van de instandhoudingsdoelen binnen de werkgroep kalibratie, het belang van de drinkwaterwinningen en de socio-economische context in overweging genomen heeft en dat tijdens de implementatiefase gebiedsgericht oplossingen gezocht zullen worden voor eventuele resterende problemen;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 van oordeel zijn dat in gebieden met groene bestemmingen of in eigendom van een bovenlokale overheid er gekozen moet worden om in die gebieden maximale, bijhorende aantallen vogelsoorten als doelstelling op te nemen in het licht van zuinig ruimtegebruik, efficiëntie en “sterkste schouders, zwaarste lasten”.

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de kalibratiewerkgroep via het principe ‘sterkste schouders-zwaarste lasten’ de doelstellingen zo veel mogelijk binnen de terreinen van de terreinbeherende verenigingen en overheden heeft gealloceerd, dat deze terreinen in het algemeen terreinen met groene bestemmingen zijn, dat door de toepassing van het ‘principe zuinig ruimtegebruik’ ook de soortendoelstellingen hierdoor maximaal aan deze terreinen werden toegewezen, dat het Agentschap voor Natuur en Bos er op wijst dat een maximale toewijzing van doelstellingen louter op basis van eigendom en bestemming ingaat tegen het principe zuinig ruimtegebruik, tegen de juridische bepalingen uit onder meer de habitatrichtlijn en tegen de ecologische vereisten van de soorten en dat soorten alleen maar tot doel kunnen gesteld worden indien er geschikt leefgebied voorkomt of een geschikt leefgebied binnen mogelijk is, waarbij ook rekening moet gehouden worden met de meta-populatiecriteria;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 vragen om de afgesproken werkwijze rond kwaliteitsnormen voor habitats te volgen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de Vlaamse Overleggroep heeft afgesproken om de bedoelde habitatspecifieke kwaliteitsnormen te actualiseren en in samenwerking met de overlegpartners deze kwaliteitsnormen geherformuleerd heeft, dat deze geherformuleerde kwaliteitsnormen in voorliggend besluit werd opgenomen;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

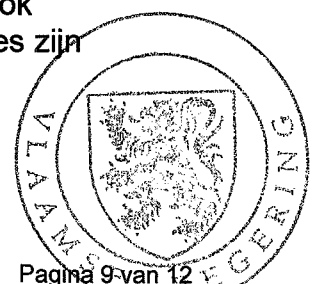
Artikel 1. Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van artikel 4.4 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

Art. 2. Het op de bijlage 1, die bij dit besluit is gevoegd, met de code BE2100026 'Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden', en gelegen in de gemeenten Ranst, Lier, Nijlen, Zandhoven, Grobbendonk, Vorselaar, Herentals, Olen, Kasterlee, Geel, Retie, Dessel, Arendonk, Mol en Lommel wordt aangewezen als speciale beschermingszone ter uitvoering van artikel 36bis, §9, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, hierna het Natuurdecreet te noemen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 van het Procedurebesluit.

De Kleine Nete is één van de meest natuurlijke rivieren in Vlaanderen. Meer dan 15 % van de Vlaamse oppervlakte aan laaglandbeken met goed ontwikkelde waterplantenvegetaties komt in dit gebied voor. De vallei van de Kleine Nete is een mozaïek van graslanden, ruigtes, vijvers en bossen en omvat de habitattypes alluviale bossen (ca. 225 ha), glanshaverhooilanden (ca. 2,5 ha), veldrusgraslanden (ca. 1 ha), alluviale ruigtes (ca. 28 ha), van nature eutrofe plassen (ca. 47 ha) en overgangsveen (ca. 10 ha).

De Kleine Netevallei is leefgebied voor de habitatrichtlijnsoorten Bittervoorn, Kleine modderkruiper, Rivierprik, Rivierdonderpad, Beekprik, Spaanse Vlag, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis, maar ook voor vogelrichtlijnsoorten als Porseleinhoen, IJsvogel, Blauwborst, Woudaap, Roerdomp en Bruine kiekendief. De benedenloop van de Kleine Nete is onderhevig aan het getij en is belangrijk voor de ontwikkeling van estuariene natuur (ca. 14 ha). Het is een essentieel paai gebied voor de Fint.

Op de droge zandgronden komen naast uitgestrekte naaldhoutbestanden ook zuurminnende eiken-berkenbossen en eiken-beukenbossen voor (samen ca. 175 ha). Soorten die afhankelijk zijn van grote boscomplexen zoals Gewone baardvleermuis, Brandts vleermuis, Franjestaart, Ingekorven vleermuis, Zwarte specht en Wespandief vinden hier een leefgebied. Naast bossen komen op de droge zandgronden ook zeer waardevolle habitats uit de heidesfeer voor: droge heide (ca. 28 ha), duinheide en duingraslanden (samen ca. 110 ha) en droge heischrale graslanden (ca. 2,5 ha). Deze habitats zijn o.m. leefgebied voor Gladde slang. Het vochtige heidelandschap omvat naast vochtige heide (ca. 100 ha) ook voedselarme tot matig voedselrijke vennen (ca. 37 ha). Deze habitattypes zijn

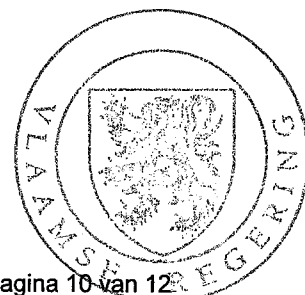

leefgebied voor soorten als Heikikker, Poelkikker, Rugstreeppad en Drijvende waterweegbree

In het Buitengoor-Meergoor komen uiterst zeldzame galigaanmoerassen en alkalisch laagveen (samen ca. 5 ha) voor. Het is de enige groeiplaats in Vlaanderen van de Groenknolorchis en leefgebied van de Gevlekte witsnuitlibel. In Lommel komen ook kalkhoudende plassen met kranswieren (ca. 20 ha) voor.

Art. 3. §1. Het gebied 'BE2100026 Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande habitats van bijlage I van het Natuurdecreet (21 oktober 1997), met vermelding van hun Natura2000-code, waarbij het teken "***" aangeeft dat het een prioritaire habitat betreft in de zin van de Habitatrichtlijn:

- 1° 1130 - Estuaria
- 2° 2310 - Psammofiele heide met Calluna- en Genista-soorten
- 3° 2330 - Open grasland met Corynephorus- en Agrostissoorten op landduinen
- 4° 3130 - Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de Littorelletalia uniflorae en/of de Isoeto-Nanojuncetea
- 5° 3140 - Kalkhoudende oligo-mesotrofe wateren met bentische vegetaties van Chara
- 6° 3150 - Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type Magnopotamion of Hydrocharition
- 7° 3160 - Dystrofe natuurlijke poelen en meren
- 8° 3260 - Submontane en laaglandrivieren met vegetaties behorend tot het Ranunculion fluitans en het Callitricho-Batrachion
- 9° 4010 - Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix
- 10° 4030 - Droge Europese heide
- 11° 6230* - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
- 12° 6410 - Grasland met Molinia op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (EU-Molinion)
- 13° 6430 - Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones
- 14° 6510 - Laaggelegen schraal hooiland (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)
- 15° 7110 */7120 – Actief hoogveen/Aangetast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is
- 16° 7140 - Overgangs- en trilveen

- 17° 7150 - Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion
- 18° 7210* - Kalkhoudende moerassen met *Cladium mariscus* en soorten van het *Caricion davallianae*
- 19° 7230 - Alkalisch laagveen
- 20° 9120 - Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei (*Quercion robori-petraeae* of *Ilici-Fagenion*)
- 21° 9190 - Oude zuurminnende eikenbossen met *Quercus robur* op zandvlakten
- 22° 91E0* - Alluviale bossen met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

§2. Het gebied 'BE2100026 Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande soorten van bijlage II van het Natuurdecreet:

- 1° Groenknolorchis
- 2° Drijvende waterweegbree
- 3° Gevlekte witsnuitlibel
- 4° Spaanse vlag
- 5° Beekprik
- 6° Rivierprik
- 7° Fint
- 8° Kleine modderkruiper
- 9° Rivierdonderpad
- 10° Bittervoorn
- 11° Ingekorven vleermuis

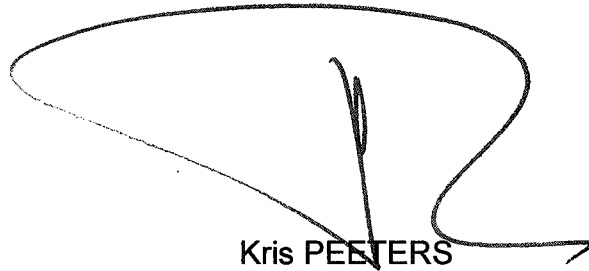
Art. 4. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, worden de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van de gebieden 'BE2100026 Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden', 'BE2100424 De Zegge' en 'BE2101639 De Ronde Put', vermeld in bijlage 2, gevoegd bij dit besluit, vastgesteld.

Art. 5. De Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

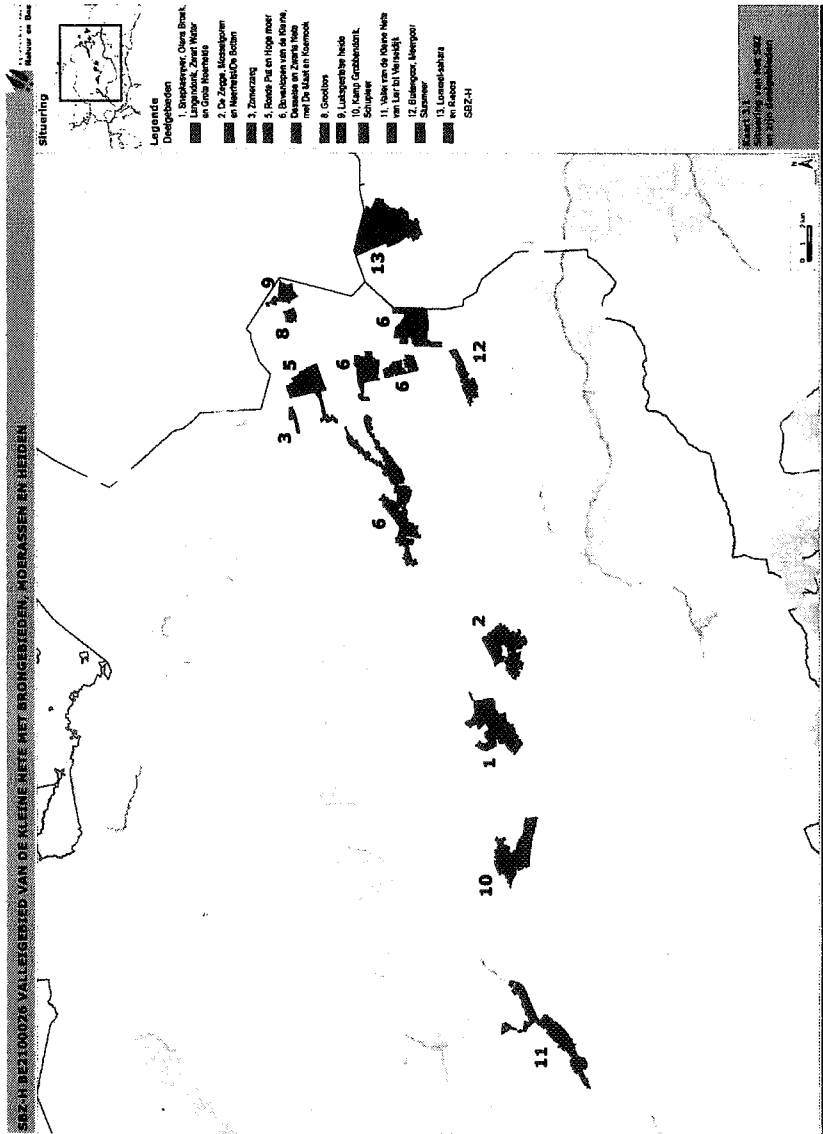
Eensluidend afschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

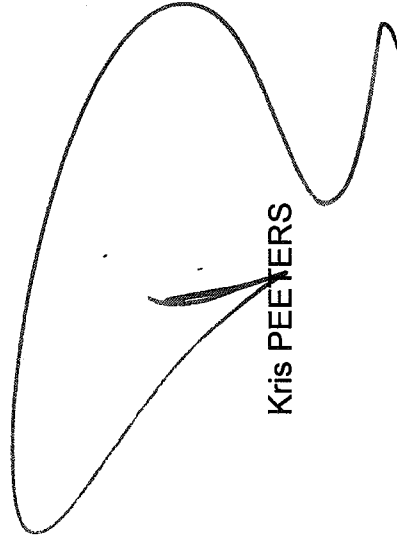
Bijlage 1. Situering van de speciale beschermingszone met de code BE2100026, genaamd 'Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden'

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone 'BE2100026 Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2100424 De Zegge' en 'BE2101639 De Ronde Put' van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

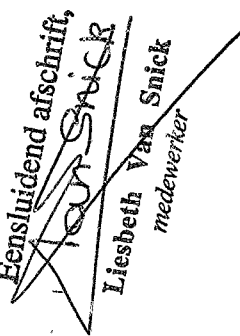
Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

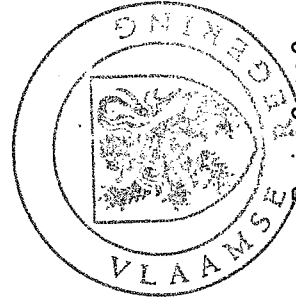
Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Eensluidend afschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

Joke SCHAUVLIEGE

Bijlage 2 De instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van de speciale beschermingszones met de code BE2100026, genaamd 'Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden', met de code BE2100424, genaamd 'De Zegge' en met de code BE2101639, genaamd 'De Ronde Put'

I. Instandhoudingsdoelstellingen

Legende	
Symbool	Omschrijving
↑	Het doel is een stijging van oppervlakte of populatiegrootte of een verbetering van de kwaliteit.
=	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit.

Droge zandgronden met bos- en heidevegetaties

Algemeen

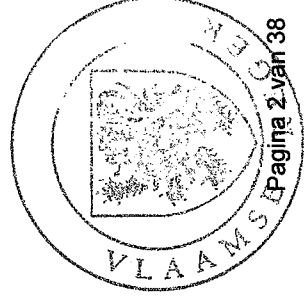
Droge zandgronden zijn kenmerkend voor (delen van) het SBZ. Op deze droge zandgronden komt een variatie aan habitattypes voor zoals droge bossen (HT 9190 en HT 9120), psammofiele graslanden en landduinen (HT 2310 en 2330), droge heide (4030) en droge heischrale graslanden (HT 6230).

Bossen zijn in dit gebied qua oppervlakte binnen deze natuurcluster het belangrijkste. Twee Europese habitattypes dienen beschouwd: **oude eiken-berkenbossen op arme zandgrond** (9190) en **eiken-beukenbossen op iets rijkere bodem** (9120). Slechts **200 ha** van de bossen binnen habitatrictijgebied is momenteel habitatwaardig. Soorten die afhankelijk zijn van grote boscomplexen zoals **Gewone baardvleermuis, Brandts vleermuis, Franjestaart**, Ingekorven vleermuis, **Zwarte specht** en **Wespendief** komen voor.

Naast bossen komen op droge zandgronden ook zeer waardevolle open biotopen uit de heidesfeer voor. Dit omvat de habitattypes: **droge heide** (4030), **duinheide** (2310), **duingraslanden** (2330) en **droge heischrale graslanden** (6230). Deze heidebiotopen zijn leefgebied voor **Gladde slang**, Levendbarende hagedis, Veldkrekel, ... De momenteel aanwezige oppervlakte bedraagt ongeveer **154 ha**. Hiermee behoort dit gebied samen met de Kalmthoutse Heide en Bossen en heiden ten oosten van Antwerpen binnen de provincie Antwerpen tot de belangrijkste gebieden voor deze habitattypes. Tevens speelt dit gebied een cruciale rol in het mogelijk maken van uitwisseling van soorten tussen de Antwerpse en Limburgse heidegebieden.

Het belangrijkste knelpunt voor de aanwezige bossen is de kwaliteit (kleine oppervlakte, invasieve exoten, lage structuurvariatie, weinig dood hout...). Voor de heiderelicten zijn versnippering, vergrassing en spontane evolutie naar houtige vegetaties en bossen de grootste knelpunten. Door het feit dat vaak nog slechts gaat over kleine habitatrelicten (of kleine leefgebieden) ontbreken vaak habitattypische soorten of zijn deze erg zeldzaam.

Door de aanwezigheid van grote oppervlaktes bos biedt dit gebied uitstekende mogelijkheden om bij te dragen aan de gewestelijke IHD voor de boshabitattypes 9120 en 9190. Daarom wordt sterk ingezet op de omvorming van niet-habitatwaardig bos (in totaal 1560-1660 ha, waarvan 700-800 ha in zuiver vogelrichtijng gebied (Ronde Put)). Via bosuitbreiding (richtwaarde 320 ha) worden te kleine boskernen vergroot of beter met elkaar verbonden.

Om de heidehabitats en de hieraan gebonden habitattypische soorten voor het gebied te behouden, is sowieso een kwalitatief hoogstaand beheer in de habitatrelicten vereist. Dit is echter ontoereikend om de habitattypische soorten te behouden in de verspreid liggende reliczones. Het realiseren van grotere, aaneengesloten kernen van minstens 50 ha is nodig ten behoeve van habitattypische en ruimtebehoevende heidesoorten als **Gladder slang**. Dit kan bijna volledig gerealiseerd worden door omvorming vanuit bestaande ecotopen met geringe natuurwaarde (onder meer naaldbossen).

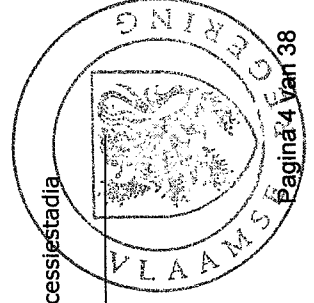
Aangezien kernen in de grootteorde van 50 ha – relatief met andere heidegebieden in Vlaanderen – klein zijn en blijven, dienen migratiemogelijkheden binnen het SBZ (corridors en stapstenen) actief gerealiseerd zodat deze gebieden zoveel mogelijk als een samenhangend netwerk fungeren. In totaal wordt er een oppervlakte ca. 470 ha (toename met ca 330 ha) open heidehabitats tot doel gesteld waarvan minstens 150 ha gelegen is in kernen van 50 ha of meer.

Voor het realiseren van de gunstige staat van instandhouding voor Gladde slang, Boomleeuwerik en Nachtzwaluw wordt er vanuit gegaan dat geen extra habitattoepervlakken bovenop de doelstellingen voor heidehabitattypes dienen te worden gerealiseerd als in de bossen voldoende aandacht gegeven wordt aan het realiseren van geleidelijke overgangen (structuurrijke mantel-zoom), zanderige boswegen, open plekken en de ontwikkeling van open bossen met veel lichtinval en aanwezigheid van kenmerkende heidevegetaties. Deze soorten sporen bijgevolg mee met de doelstellingen voor de heidehabitattypes en met de kwaliteitseisen voor de boshabitattypes. In het SBZ-V De Ronde Put moet voor Boomleeuwerik en Nachtzwaluw in openbaar bos de maximale oppervlakte open plekken en corridors ingevuld worden dat via de criteria Duurzaam Bosbeheer mogelijk is.

In de specifieke doelen hieronder belichten we eerst de habitattypes en dan de bijlagesoorten die gebonden zijn aan dit landschap. De habitattypes worden in volgorde van belangrijkheid (oppervlakte, belang van het SBZ, ...) besproken. De bossen op alluviale gronden behoren in dit habitatrichtlijngebied tot het rivierlandschap en worden hier niet besproken.

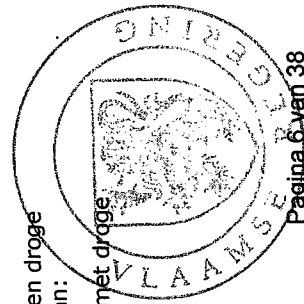
BE2101639 De Ronde Put met delen van Speciale beschermingszones BE2100026 – Valleigebied van de Kleine Nete, met brongebieden, moerassen en heiden binnen dit SBZ-V

Habitats	Oppervlakteoekstelling	Kwaliteitsdoelstelling
	Doel Toelichting	Doel Toelichting
RP 9190 - Oude zuurminnende eikenbossen met Quercus robur op zandvlakten 9120 - Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei (Quercion robori-petraeae of Ilici-Fagenion)	↑ Delen die SBZ-H en SBZ-V zijn: Actueel 77 ha + toename tot 654 ha, met als richtwaarde voor bosuitbreiding 124 ha. Zuiver SBZ-V: Toename van de bestaande oppervlakte van 117 ha tot een totale oppervlakte van 817-917 ha door omvorming van 700-800 ha ten behoeve van wespandief, zwarte specht, boomleeuwerik en nachtzwaluw. Minstens drie boskernen van elk groter dan 150 ha.	↑ Globaal wordt een voldoende tot goede SVI nagestreefd. Belangrijkste doelen zijn: - Vermindering van het aandeel aan invasieve exoten tot maximum 10 % - Voldoende aantal sleutelsoorten en voldoende bedekking van de sleutelsoorten. - voldoende hoeveelheid dood hout en oude bomen. - Voldoende spontane verjonging in oude naaldhoutbestanden. Minstens drie boskernen (> 150 ha aaneengesloten bos) hebben een zeer groot aantal oude bomen en dik dood hout waar HT 9120 kan ontwikkelen. - 5-15 % van de totale bosoppervlakte bestaat uit open plekken en brede zandpaden. - structureerrijke mantel-zoom vegetaties - geleidelijke overgangen naar heidevegetaties.
RP 2310 - Psammofiele heide met Calluna en Genista 2330 - Open grasland met Corynephorus- en Agrostissoorten op landduinen	↑ Toename tot een totale oppervlakte van 8 ha door omvorming in een complex van habitattypes 2310/2330 en 4030 (9190).	↑ Er wordt een voldoende tot goede SVI nagestreefd. Belangrijkste doelen zijn: - Vergrassing < 30 %. - Verbossing < 10 %. - invasieve exoten < 10 % - Naakte bodem > 10 % - (Korst)mosvegetaties > 10 % - Voldoende aantal sleutelsoorten en successiestadia

		Voorkomen van Gladde slang en dagvlindersoorten zoals de Heivlinder als kwaliteitsindicatoren.
RP 4030 - Droge Europese heide	↑ Toename van de bestaande oppervlakte van 13 ha in SBZ-H en 15 ha in SBZ-V met een oppervlakte van 3 ha door omvorming tot een totale oppervlakte van 31 ha.	↑ Er wordt een voldoende tot goede SVI nagestreefd. Belangrijkste doelen zijn: - Vergrassing/verruiging < 30 %. - Verbossing < 30 %. - Voldoende aantal sleutelsoorten Alle ouderdomstadia van struikhei (van pionier tot degeneratiestadium) aanwezig. Voorkomen van Gladde slang en Veldkrekel als kwaliteitsindicatoren.
RP 6230 - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)	Doordat de actuele atmosferische stikstofdepositie de grenswaarde (10-20 kg N/ha/j) voor dit habitatype overschrijdt, zijn er grote delen van de graslanden met potenties voor dit habitatype begroeid met Bochtige smele. Bovendien heeft dit habitatype een kortlevende zaadbank zodat er slechts beperkte delen in het gebied kansen bieden voor dit habitatype. De oppervlakte te ontwikkelen schraal, droog grasland zal wellicht hoger dienen te zijn dan de oppervlakte die strikt genomen voor dit habitatype tot doel wordt gesteld. Dit leidt dan tot een mozaïek van lokaal gebufferde locaties (o.a. boven leemlagen) waar het habitatype 6230 ontwikkelt en graslanden met een dominantie van Bochtige smele (geen habitatype).	↑ Er wordt een voldoende tot goede SVI nagestreefd. Belangrijkste doelen zijn: - verruiging < 5 %. - Verbossing/verstruweling < 5 %. - invasieve exoten < 10 % - vervilt < 10 % - strooisellaag < 10 % - Voldoende aantal sleutelsoorten en levensvormen Creëren van voldoende grote en gebufferde graslanden met aanwezigheid van habitattypische soorten. Behoud en versterking van migratiemogelijkheden tussen habitatfragmenten door beheer van wegbermen, bospaden, open plekken, ... Voorkomen van Levendbarende hagedis en Veldkrekel als kwaliteitsindicatoren.

Soorten	Populatie-doelstelling	Kwaliteitseisen van de leefgebieden
	Doel Toelichting	Doel Toelichting
RP Gladde slang - <i>Coronella austriaca</i>	↑ Uitbreiding van de huidige populatie in deelgebied 6 (De Maat-Den Diel) tot meer dan 50 adulte dieren. Hiervoor dienen voldoende grote en voldoende verbonden (max. afstand 500 m) leefgebieden gecreëerd te worden: een kern van > 50 ha mozaïek van droge open terreinen. <i>Doelen vallen samen met de oppervlakte- en verbingsdoelen zoals geformuleerd bij de habitattypes 4010, 4030, 2310/2330 en 9190/9120.</i>	↑ <i>Deze doelstellingen sporen samen met de doelstellingen voor de heidehabitats 2310/2330 en 4030 en (in mindere mate) voor de boshabitats 9190/9120</i> Kwalitatief goed ontwikkelde heidehabitats. Open bos met mantel-zoom vegetaties en zanddrevven.
RP Vleermuizen: (Brandts vleermuis, Gewone dwergvleermuis, Gewone baardvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Grijs grootoorvleermuis, Ingekorven vleermuis, Laatvlieger)	= Instandhouding van de aanwezige populaties. <i>Doelstellingen voor deze bijlagesoorten sporen samen met de doelstellingen voor habitattypes 9120/9190.</i>	↑ Verbetering van de horizontale en verticale structuur van de bossen Toename van het aantal (oude) bomen met holtes en spleten Behoud en versterking van mantels en zomen, drevven en open plekken Behoud, herstel en ontwikkeling van lijnvormige kleine landschapselementen (bomenrijen, houtkanten, ...) op de aanvliegroutes naar de winterverblijfplaatsen en als verbinding tussen de zomerkolonies en de foerageergebieden Geen toename van de verlichting op de belangrijkste verbindingssassen.
RP Boomleeuwerik - <i>Lullula arborea</i>	= Behoud of uitbreiding van de huidige populatie (12-15 broedparen). <i>Deze soort spoort mee met de doelstellingen voor habitattypes 2310/2330, 4030, en 9120/9190.</i>	↑ Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied (> 10 ha per broedpaar). Heidevegetaties met voldoende kale plekken en droge zandrijke (naald)bossen met aanwezigheid van: - stukken kapvlakten of jonge aanplanten met droge zandige bodem tussen rijen bomen

- afwisseling van kale, zandige of schaars begroeide stukken met verspreide jonge bomen
- voldoende brede zandpaden (≥ 50 m)

↑ Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied (> 50 ha per broedpaar).

Aanwezigheid van bosranden met een geleidelijke overgang van (naald)bos naar heide of zand.

↑ Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied (> 200 ha per broedpaar). Bossen met voldoende variatie aan (loofboom) soorten, voldoende oude bomen, dreven en open plekken.

Door de toepassing van de Criteria Duurzaam Bosbeheer ontstaat geschikt leefgebied voor de Zwarte specht.

↑ Open bossen, hoog aandeel loofbossen. Tusseliggende gronden met voldoende voedselaanbod in onder meer schrale graslanden.

= Behoud of uitbreiding van de huidige populatie (1-3 broedparen).

Deze soort spoort mee met de doelstellingen voor habitattypes 2310/2330, 4030, en 9120/9190.

= Behoud tot uitbreiding van de bestaande populatie (10-15 broedparen).

Deze soort spoort mee met de doelstellingen voor habitattypes 9120/9190. Samen met de resterende (niet omgevormde) bossen in het gebied wordt zo de populatie behouden en versterkt.

= Behoud of uitbreiding van de huidige populatie van ca. 2 broedparen.

Voor wat betreft het broedgebied spoort de soort mee met de doelstellingen voor habitattypes 9120/9190. Voor elk broedpaar is dan minstens een kern van 100 ha aaneengesloten en kwaliteitsvol bos nodig.

Voor wat betreft het leef- en foerageergebied is > 2500 ha geschikt mozaïeklandschap van 30-60 % bosbedekking in open landschap (m.i.v. landbouwgrond) per broedpaar nodig.

RP

Nachtzwaluw – *Caprimulgus europaeus*

RP

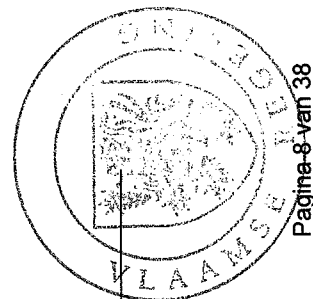
Zwarte specht – *Dryocopus martius*

RP

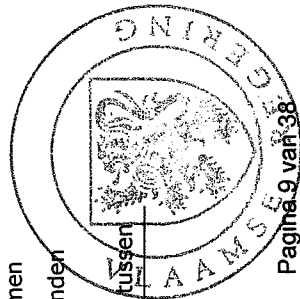
Wespendief – *Pernis apivorus*

Speciale beschermingszones BE2100026 – Valleigebied van de Kleine Nete, met brongebieden, moerassen en heiden (met uitzondering van de deelgebieden binnen SBZ-V – Ronde Put) en BE2100424 De Zegge

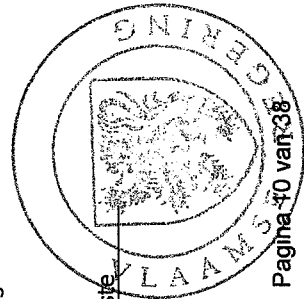
<i>Habitats</i>	<i>Oppervlakte doelstelling</i>	<i>Kwaliteitsdoelstelling</i>
<i>Doel</i>	<i>Toelichting</i>	<i>Toelichting</i>
<u>KN</u> 9190 - Oude zuurminnende eikenbossen met Quercus robur op zandvlakten 9120 - Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei (Quercion robur-petraeae of Ilici-Fagenion)	↑ Actueel 100 ha + toename tot 706 ha, met als richtwaarde voor bosuitbreiding 195 ha De grootste potenties voor het realiseren van grote boskernen zijn gelegen in deelgebied 1, deelgebied 10 en deelgebied 13.	↑ Globaal wordt een voldoende tot goede SVI nagestreefd. Belangrijkste doelen zijn: - Vermindering van het aandeel aan invasieve exoten tot maximum 10 % - Voldoende aantal sleutelsoorten en voldoende bedekking van de sleutelsoorten. - voldoende hoeveelheid dood hout en oude bomen. - Voldoende spontane verjonging in oude naaldhoutbestanden. Minstens twee boskernen (> 150 ha) met een zeer groot aantal oude bomen en dik dood hout waar HT 9120 kan ontwikkelen. Goede horizontale en verticale structuur: - 5-15 % van de totale bosoppervlakte bestaat uit open plekken en brede zandpaden. - structureerrijke mantel-zoom vegetaties - geleidelijke overgangen naar heidevegetaties.
<u>KN</u> 2310 - Psammofiele heide met Calluna en Genista 2330 - Open grasland met Corynephorus- en Agrostissoorten op landduinen	↑ Toename van de bestaande oppervlakte van 109 ha met een oppervlakte van 255 ha (waarvan minimaal 44 ha omvorming) tot een totaaloppervlakte van 364 ha. Hiervan is één kern > 75 ha (Deelgebied 13 - gladde slang), één kern > 50 ha (Deelgebied 1) en één kern > 15 ha (Deelgebied 10).	↑ Er wordt een voldoende tot goede SVI nagestreefd. Belangrijkste doelen zijn: - Vergrassing < 30 %. - Verbossing < 10 %. - invasieve exoten < 10 % - Naakte bodem > 10 % - (Korst)mosvegetaties > 10 %

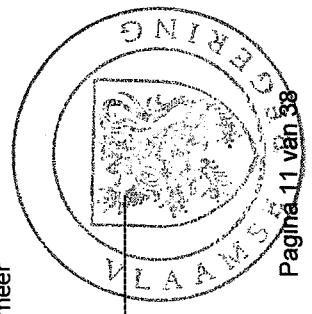
		- Voldoende aantal sleutelsoorten en successiestadia Aanwezigheid van één aaneengesloten landuinencomplex waarbij de verschillende typische successiestadia en voldoende dynamiek (proces van zandverstuiving) voorkomt: - Behoud van de zandvlakte (40 ha) in Lommel ten behoeve van zandverstuiving (2330). Voorkomen van Gladde slang en dagvlindersoorten zoals de Heivlinder als kwaliteitsindicatoren.
KN 4030 - Droge Europese heide	↑ Toename van de bestaande oppervlakte van 14 ha met een oppervlakte van 60 ha (omvorming) tot een totaaloppervlakte van 74 ha. Het grootste deel van deze oppervlakte wordt gerealiseerd in één kern in deelgebied 13.	↑ Er wordt een voldoende tot goede SVI nagestreefd. Belangrijkste doelen zijn: - Vergrassing/verruiging < 30 %. - Verbossing < 30 %. - Voldoende aantal sleutelsoorten Alle ouderdomsstadia van struikhei (van pionier tot degeneratiestadium) aanwezig. Voorkomen van Gladde slang en Veldkrekkel als kwaliteitsindicatoren.
KN 6230 - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa) droog subtype	↑ Toename van de bestaande oppervlakte van 1 ha tot een totale oppervlakte van 7 ha door omvorming van 6 ha in complex met habitattypes 2310/2330 en 4030 (9190). Doordat de actuele atmosferische stikstofdepositie de grenswaarde (10-20 kg N/ha/j) voor dit habitattype overschrijdt, zijn er grote delen van de graslanden met potenties voor dit habitattype begroeid met Bochtige smeile. Bovendien heeft dit habitattype een kortlevende zaadbank zodat er slechts beperkte delen in het gebied kansen bieden voor dit habitattype. De oppervlakte te ontwikkelen schraal, droog grasland zal wellicht hoger dienen te zijn dan de	↑ Er wordt een voldoende tot goede SVI nagestreefd. Belangrijkste doelen zijn: - verruiging < 5 %. - Verbossing/verstruweling < 5 %. - invasieve exoten < 10 % - vervilt < 10 % - strooisellaag < 10 % - Voldoende aantal sleutelsoorten en levensvormen Creëren van voldoende grote en gebufferde graslanden met aanwezigheid van habitattypische soorten. Behoud en versterking van migratiemogelijkheden tussen

	oppervlakte die strikt genomen voor dit habitatype tot doel wordt gesteld. Dit leidt dan tot een mozaïek van lokaal gebufferde locaties (o.a. boven leemlagen) waar het habitatype 6230 ontwikkelt en graslanden met een dominantie van Bochtige smeule (geen habitatype).	habitatfragmenten door beheer van wegbermen, bospaden, open plekken, ... Voorkomen van Levendbarende hagedis en Veldkrekkel als kwaliteitsindicatoren.
	Populatie doelstelling Doel Toelichting ↑ Uitbreiding van de huidige populatie in deelgebied 13 (Lommelse Sahara-Riebos) tot meer dan 50 adulten. Hiervoor dienen voldoende grote en voldoende verbonden (max. afstand 500 m) leefgebieden gecreëerd te worden: een kern van > 100 ha mozaïek van droge open terreinen <i>Doelen vallen samen met de oppervlakte- en verbindingsdoelen zoals geformuleerd bij de habitatypes 4010, 4030, 2310/2330 en 9190/9120.</i>	Kwaliteitseisen van de leefgebieden Doel Toelichting ↑ Deze doelstellingen sporen samen met de doelstellingen voor de en de heidehabitats 2310/2330 en 4030 en (in mindere mate) voor de boshabitats 9190/9120. Kwalitatief goed ontwikkelde heidehabitats. Open bos met mantel-zoom vegetaties en zanddreden.
KN Gladde slang - <i>Coronella austriaca</i>	= Instandhouding van de aanwezige populaties. <i>Doelstellingen voor deze bijlagesoorten sporen samen met de doelstellingen voor habitatype 9120/9190.</i>	↑ Verbetering van de horizontale en verticale structuur van de bossen Toename van het aantal (oude) bomen met holtes en spleten Behoud en versterking van mantels en zomen, dreven en open plekken Behoud, herstel en ontwikkeling van lijnvormige kleine landschapselementen (bomenrijen, houtkanten, ...) op de aanlegroutes naar de winterverblijfplaatsen en als verbinding tussen de zomerkolonies en de foerageergebieden Geen toename van de verlichting op de belangrijkste
KN Vleermuizen: (Brandts vleermuis, Gewone dwergvleermuis, Gewone baardvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Grijsz geroortoorvleermuis, Ingekorven vleermuis, Laatvlieger)		

		verbindingssassen.
KN Boomleeuwerik – <i>Lullula arborea</i>	= Behoud of uitbreiding van de huidige populatie (10-15 bp). <i>Deze soort spoort mee met de doelstellingen voor habitattypes 2310/2330, 4030, en 9120/9190.</i>	↑ Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied (> 10 ha per broedpaar). Heidevegetaties met voldoende kale plekken en droge zandrijke (naald)bossen met aanwezigheid van: - stukken kapvlakten of jonge aanplanten met droge zandige bodem tussen rijen bomen - afwisseling van kale, zandige of schaars begroeide stukken met verspreide jonge bomen - voldoende brede zandpaden (≥ 50 m)
KN Nachtwaluw – <i>Caprimulgus europaeus</i>	= Behoud of uitbreiding van de huidige populatie (1-2 bp). <i>Deze soort spoort mee met de doelstellingen voor habitattypes 2310/2330, 4030, en 9120/9190.</i>	↑ Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied (> 50 ha per broedpaar). Aanwezigheid van bosranden met een geleidelijke overgang van (naald)bos naar heide of zand.
KN Zwarte specht – <i>Dryocopus martius</i>	= Behoud tot uitbreiding van de bestaande populatie (8-12 bp).	↑ Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied (100-200 ha leefgebied per broedpaar). Bossen met voldoende variatie aan (loofboom) soorten, voldoende oude bomen, drevlen en open plekken. <i>Deze doelstelling spoort mee met de doelstellingen voor habitatype 9120/9190</i> Behoud van 450-550 ha oude en/of structuurrijke dennenbossen.
KN Wespendief – <i>Pernis apivorus</i>	= Behoud of uitbreiding van de huidige populatie (2-3 bp). <i>Voor wat betreft het broedgebied spoort de soort mee met de doelstellingen voor habitattypes 9120/9190. Voor elk broedpaar is</i>	↑ Open bossen, hoog aandeel loofbossen. Tussennliggende gronden met voldoende voedselaanbod in onder meer schrale graslanden.

dan minstens een kern van 100 ha
aaneengesloten en kwaliteitsvol bos nodig.

Voor wat betreft het leef- en foeragegebied
is > 2500 ha geschikt mozaïeklandschap van
30-60 % bosbedekking in open landschap
(m.i.v. landbouwgrond) per broedpaar nodig.

Rivierlandschap, laagveenmoerassen en moerasvogels

Algemeen

De Kleine Nete is één van de meest natuurlijke rivieren in Vlaanderen en een groot deel ervan werd in het stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde als natuurlijk oppervlaktewaterlichaam aangeduid. Volgens de G-IHD komt meer dan 15 % van de Vlaamse oppervlakte van habitattype 3260 voor in de vallei van de Kleine Nete. Het rivierlandschap bestaat uit een laaglandrivier met een natuurlijke waterhuishouding en een vallei met een mozaïek van graslanden, ruigtes, vijvers en bossen. Het omvat de habitattypes **laaglandbeken met goed ontwikkelde waterplantenvegetaties (3260)**, **eizenbroekbossen (91E0)**, **mesofole hooilanden (6510)**, **veldrusgraslanden (6430)**, **vijvers en meren (3150)**, en **overgangsveen (7140)**. De actuele oppervlakte aan habitattypes bedraagt ca. **300 ha**. De regionale biotopen, belangrijk voor deze natuurcluster (rbbmc, rbbhc, rbbmr), omvatten net geen 100 ha.

Deze natuurcluster is leefgebied voor aanwezige habitatrictijnsorten als **Bittervoorn**, **Kleine modderkruiper**, **Rivierprik**, **Rivierdonderpad**, **Beekprik**, **Spaanse vlag**, **Rosse vleermuis**, en **Ruige dwergvleermuis** maar ook voor **vogelrichtijnsorten als Porseleinhoen**, **Ijsvogel**, **Blaauwborst** en **Bruine kiekendief**. Ten slotte zijn er nog een groot aantal habitattypische soorten (vissen, amfibieën, libellen, sprinkhanen, ...) die kenmerkend zijn voor deze natuurcluster.

De belangrijkste knelpunten voor deze habitattypes en bijlagesoorten zijn de waterkwaliteit, het gebrek aan een natuurlijke waterhuishouding en (vismigratie)barrières.

De hoofddoelstelling voor deze cluster is het herstel van een natuurlijke **rievervallei** met een hoog zelfreinigend vermogen en uitbreiding en verbinden van het leefgebied voor de aanwezige habitattoorten. Deze doelstelling spoort samen met het Stroomgebiedsbeheerplan (SGBP) voor de Schelde, waarin de Kleine Nete als één van de speerpuntprojecten wordt aangewezen. Concreet wordt in het SGBP het bereiken van de goede ecologische toestand tegen 2015 vooropgesteld. Om deze goede ecologische toestand (SGBP) en een goede staat van instandhouding (IHD) van de aanwezige valleihabitattypes te bereiken is een sterke toename van de oppervlakte aan habitattypes en leefgebieden noodzakelijk. Een essentiële randvoorwaarde hierbij is een goede waterkwaliteit en een natuurlijke waterhuishouding. Hiervoor is het vermijden van directe inspoeling van nutriëntenrijk water in de waterloop, een (lokaal) intact grondwatersysteem (voldoende kwel en beperkte drainage) en een kwaliteitsvolle rivierstructuur met natuurlijk overstromingsregime en hoog zelfreinigend vermogen van belang.

De visie van kwaliteits- en structuurontwikkeling binnen SBZ en de verbindende rol van de Kleine Nete tussen de SBZ's wordt ook ondersteund door de Benelux-beschikking vismigratie en de stroomgebiedbeheerplannen. Deze laatste leggen strengere milieudoelstellingen op voor het gehele Vlaamse oppervlaktewaterlichaam ten einde een voldoende kwaliteit te verkrijgen binnen de SBZ's. In het hele SBZ-H wordt een deel van de doelstellingen al ingevuld door het uitvoeren van acties uit het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen van de Nete. Ook het verminderen van de impact van

overstorten is opgenomen in het bekkenbeheerplan. De impact van vermessing door aangrenzende landbouwgebieden moet in kaart gebracht worden. Vervolgens dient in overleg met de landbouwsector een haalbare strategie te worden uitgewerkt voor het effectief realiseren van de doelstellingen.

Voor het volledige gebied (SBZ-H en beide SBZ-V), worden er zes natte natuurkernen tot doel gesteld met een totale oppervlakte van **1400 – 1600 ha**. Deze gebieden vervullen naast hun Natura2000-functie ook een aantal ecosystemendiensten voor een waterloop: versterking zelfreinigend vermogen, zuurstofproductie, primaire productie,... In deze gebieden wordt daarnaast voldoende leefgebied voor habitattypische soorten gecreëerd:

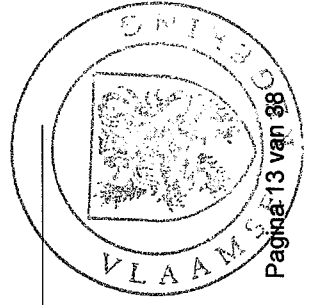
- (Laagveen)moeras in de Zegge en de Mosselgoren (> 300 ha) met aanwezigheid van een mozaïek aan biotopen zoals laagveen (> 30 ha), elzenbroekbossen (ca. 50 %), rietmoeras, kleine zeggevegetaties, schraalgraslanden, open water, ruigtes, ... als leefgebied voor Roerdomp, Bruine kiekendief, Porseleinhoen, Blauwborst, Drijvende waterweegbree en Ringslang.
- Een natte natuurkern (> 300 ha) in de Benedenloop van de Kleine Nete (Dg 11) met aanwezigheid van een mozaïek aan biotopen zoals elzenbroekbossen (> 66%), schorren, traag stromende en stilstaande wateren, natte schraalgraslanden, ruigtes, rietmoerassen, ... als leefgebied voor Fint, Kleine modderkruiper, Rivierdonderpad, Bittervoorn, Drijvende waterweegbree, Blauwborst, IJsvogel, Porseleinhoen, ...
- Een natte natuurkern (> 150 ha) in de Graatweide/Schupleer (Dg 10) met aanwezigheid van een mozaïek aan biotopen zoals elzenbroekbossen (> 33 %), traag stromende en stilstaande wateren, natte schraalgraslanden, ruigtes, rietmoerassen, ... als leefgebied voor Kleine modderkruiper, Rivierprik, Rivierdonderpad, Beekprik, Blauwborst, Porseleinhoen, ...
- Een natte natuurkern (> 150 ha) in het O lens Broek/Langendonk (Dg 1) met aanwezigheid van een mozaïek aan biotopen zoals elzenbroekbossen (> 66 %), traag stromende en stilstaande wateren, natte schraalgraslanden, ruigtes, rietmoerassen, ... als leefgebied voor Rosse vleermuis, Blauwborst, IJsvogel, Gevlekte witsnuitibel, Porseleinhoen, ...
- Een natte natuurkern (> 150 ha) in de vallei van de Witte -, Zwarte - en Desselse Nete (Dg 6) met elzenbroekbossen (> 66 %), traag stromende en stilstaande zombeschene wateren, ruigtes, rietmoerassen, ... als leefgebied voor Kleine modderkruiper, Rivierdonderpad, Beekprik en Blauwborst.
- Een natte natuurkern (> 300 ha) in de Moeren, het Hoge Moer en de Watering van Arendonk (SBZ-V Ronde Put) met aanwezigheid van een mozaïek aan biotopen zoals rietmoeras, kleine zeggevegetaties, open water, elzenbroekbossen (< 30 % ha) als leefgebied voor Roerdomp, Bruine kiekendief, Porseleinhoen, Woudaap, ...

In de specifieke doelen hieronder belichten we eerst de habitattypes en dan de bijlagesoorten van de habitatrictlijn die gebonden zijn aan dit landschap. De habitattypes worden in volgorde van belangrijkheid (oppervlakte, belang van het SBZ, ...) besproken. Gevlekte witsnuitibel komt voor in deze natuurcluster, maar wordt besproken in natuurcluster alkalische moerassen.

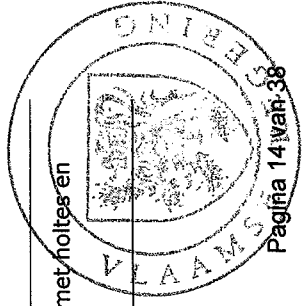
BE2101639 De Ronde Put met delen van Speciale beschermingszones BE2100026 – Valleigebied van de Kleine Nete, met brongebieden, moerassen en heiden binnen dit SBZ-V

Oppervlaktedoelstelling

Kwaliteitsdoelstelling

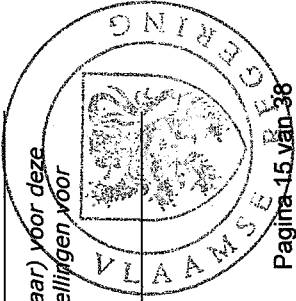
Habitat	Doel	Toelichting	Doel	Toelichting
RP 91E0 - Alluviale bossen met <i>Alnus glutinosa</i> en <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	= Behoud van de bestaande oppervlakte van 36 ha		↑	Globaal wordt een voldoende tot goede SVI nagestreefd. - Verhogen van het aandeel dood hout en het aandeel sleutelsoorten. - Herstellen of in stand houden van lokale kwel. - Tegengaan eutrofiëring. Grotendeels open bos, met veel lichtinval en een goed ontwikkelde kruidlaag en veel waterpartijen: - 10-15 % van de totale bosoppervlakte bestaat uit open plekken - geleidelijke overgangen bos-ruigte-grasland
RP 3150 Van nature eutrofe meren met vegetaties van het type Magnopotamion of Hydrocharition	↑ Toename van 25 ha actueel habitat tot een minimumoppervlakte van 28 ha door 3 ha herinrichting van verlaten vis- en recreatievijvers (omvorming). Behoud van niet-habitatwaardige oppervlaktewaterlichamen		↑	Helder, matig nutriëntrijk (niet hypertroof) water met een matige stikstof- en fosforconcentratie en een min of meer neutrale tot matig alkalische pH. Daarnaast dient inname doorinvasieve exoten in alle vijvers sterk te worden beperkt
RP 6430 - Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones	= Behoud van de bestaande oppervlakte van 3 ha		↑	- natuurlijke overstromingsdynamiek. - invasieve exoten < 10 % - bedekking sleutelsoorten > 70 % <i>Verbetering van de waterkwaliteit zoals geformuleerd bij HT 3260. Behoud en versterking van moeraspirearuitges in bosranden zoals tot doel gesteld voor 91E0.</i>
Kwaliteits-eisen van de leefgebieden				
Soorten	Populatie-doelstelling	Doel	Toelichting	
RP	↑ / = Instandhouding of - indien mogelijk - groei van de huidige populaties.	↑	-	Toename van het aantal (oude) bomen met moltes en spleten.

Vleermuizen (Rosse vleermuis – <i>Nyctalus noctula</i>, Ruije dwergvleermuis – <i>Pipistrellus nathusii</i>)	Deze soorten sporen samen met de doelstellingen voor het habitatype 91E0 en 3150.	- Open water (Grote waterplassen, rivieren en kanalen) met beschutte, vegetatierijke oevers - Verbetering van de waterkwaliteit van open water - Behoud, herstel en ontwikkeling van lijnvormige kleine landschapselementen (bomenrijen, houtkanten, ...) als vliegroutes - Vermijden van lichtpollutie op vliegroutes en jachtplaatsen

Moerasvogels

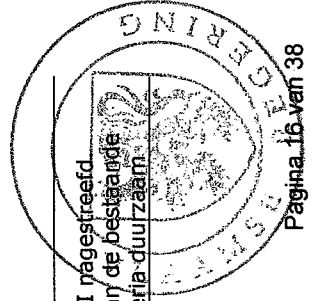
Populatie-doelstelling		Kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
Soort	Doel	Doel	Toelichting
RP Roerdomp – <i>Botaurus stellaris</i>	↑ Uitbreiding van het aantal broedparen naar 3-4 koppels. Dit dient te gebeuren door de realisatie van 90-150 ha geschikt leefgebied, bestaande uit moerasvegetaties (rbbmr, rbbmc) en open water (> 30 %), in de Moeren, het Hoge Moer en de Watering van Arendonk.	↑ Uitbreiding van het geschikte broedgebied: 30-50 ha geschikt rietland per broedpaar in één moeraskern met helder water en een hoog voedselaanbod. Het waterpeil is voldoende hoog, de rietvegetaties hebben een gevarieerde leeftijdsstructuur, er zijn voldoende verlandingsvegetaties en er is voldoende rust.	
RP Bruine kiekendief – <i>Circus aeruginosus</i>	= Behoud van de bestaande pleister- en overwinteringspopulatie. Herstel van 1 broedpaar voor het volledige studiegebied (RP + KN)	↑ De verbetering van voldoende broed- en foerageergebied (> 200 ha) waarvan minstens één grote moeraskern (100- 200 ha) voor deze soort spoort samen met de doelstellingen voor Roerdomp indien: - Moerasgebied met veel voedsel - vochtige weilanden met voldoende prooidieren aanwezig zijn.	
RP	= Behoud van de actuele populatie van 5 - 10 broedparen.	↑ De verbetering van leefgebied (> 2 ha/broedpaar) voor deze soort spoort grotendeels samen met de doelstellingen voor Roerdomp en Bruine kiekendief indien: - Ruig rietland met cyclisch beheer	

Blauwborst – <i>Luscinia svecica</i>			- Moerassige vegetaties met open plekken, slikken, struiken van lager dan 2 m. - Graslanden met veel brede rietkragen en extensieve begrazing - < 30 % struiken per hectare
<u>RP</u> Ijsvogel – <i>Alcedo atthis</i>	=	Behoud van de actuele populatie van 4-10 broedparen.	↑ De verbetering van de kwaliteit van het leefgebied zoals geformuleerd bij HT 3150.
<u>RP</u> Woudaap – <i>Ixobrychus minutus</i>	=	Behoud van de bestaande pleister- en overwinteringspopulatie. 1 (mogelijk onregelmatig) broedpaar in het volledige studiegebied (RP + KN).	= Deze soort spoort samen met de doelstellingen voor één grote moeraskern (100- 200 ha) voor Roerdomp:
<u>RP</u> Zwarte stern – <i>Chlidonias niger</i>	=	Behoud van de bestaande foerageergebieden voor doortrekkers.	= De soort spoort gedeeltelijk mee met de kwaliteitsdoelstellingen voor Roerdomp. Ondiepe plassen met open water, veel drijvende waterplanten, open oevers, een voldoende voedselaanbod en geen verstoring, ook niet door ganzen. Het leggen van rietmatten als broedplaats is aanbevolen.

Speciale beschermingszones BE2100026 – Valleigebied van de Kleine Nete, met brongebieden, moerassen en heiden (met uitzondering van de deelgebieden binnen SBZ-V – Ronde Put) en BE2100424 De Zegge

	Oppervlakte-doelstelling		Kwaliteitsdoelstelling	
Habitat	Doel	Toelichting	Doel	Toelichting
<u>KN</u>	↑	Toename van 176 ha actueel aanwezig tot een totaaloppervlakte van 391 ha met als richtwaarde voor bosuitbreiding 128 ha.	↑	Globaal wordt een voldoende tot goede SVI nagestreefd. Belangrijkste doelen zijn het verbeteren van de bestaande kwaliteit door omvorming en invoeren criteria-duurzaam

91E0 - Alluviale bossen met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Gebieden met grote potenties zijn deelgebieden 1, 2, 6, 10, 11 en 12.

bosbeheer:

- verhogen van het aandeel dood hout en het aandeel sleutelsoorten.
- herstellen of in stand houden van lokale kwel.
- natuurlijk overstromingsregime met niet vervuild water.
- tegengaan eutrofiëring.

Grotendeels open bos, met veel lichtinval en een goed ontwikkelde kruidlaag en veel waterpartijen:

- 10-15 % van de totale bosoppervlakte bestaat uit open plekken
- geleidelijke overgangen bos-ruigte-grasland

KN

3260 Submontane en laaglandrivieren met vegetaties behorend tot het *Ranunculion fluitantis* en het *Callitriche-Batrachion*

↑ Bereiken van de goede ecologische toestand in de Kleine Nete, de Kneutersloop en de Koulaak in deelgebied 1; de Larumse Loop, de Mosselgorenloop, de Korte Goorloop, de Strikbemdenloop, de Sasloop en de Korte Zeggeloop in deelgebied 2, het Goormeetje in deelgebied 5, de Zwarte Nete, de Desselse Nete en de Voorste Nete in deelgebied 6; de Kleine Nete, de Aa, de Schuplèerloop, de Tweede Beek, de Derde Beek en de Graafweidebeek in deelgebied 10 en de Kleine Nete, de Bollaak, de Kleine Beek, de Tappelbeek en de Krekelbeek in deelgebied 11.

- ↑ Hooguit matig eutroof water met een lage stikstof- en fosforconcentratie, lage concentratie bestrijdingsmiddelen en lage sedimentvrucht. Natuurlijke beekstructuur (meandering, afwisseling sedimentfracties, ...). exoten < 10 %
 - helofyten < 30 %
 - drie groeivormen van waterplanten aanwezig
 - betere ruimtelijke spreiding van piekdebiëten
- Goede structuurkwaliteit (stroomkuilenpatroon, meandering, ...) en voorkomen van IJsvogel als kwaliteitsindicator.

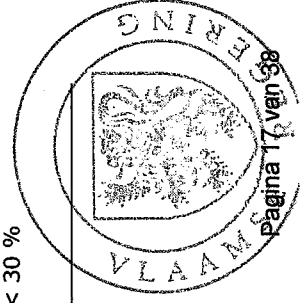
KN

3150 Van nature eutrofe meren met vegetaties van het type *Magnopotamion* of *Hydrocharition*

↑ Toename van 21 ha actueel habitat tot een minimumoppervlakte van 25 ha door 4 ha herinrichting van verlaten vis- en recreatievijvers (omvorming).

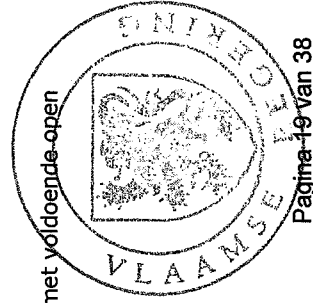
Behoud van niet-habitatwaardige oppervlaktewaterlichamen

- ↑ Helder, matig nutriëntrijk (niet hyperroof) water met een matige stikstof- en fosforconcentratie en een min of meer neutrale tot matig alkalische pH. Daarnaast dient inname door invasieve exoten in alle vijvers sterk te worden beperkt
- eutrofiëring indicators in alle vijvers < 30 %

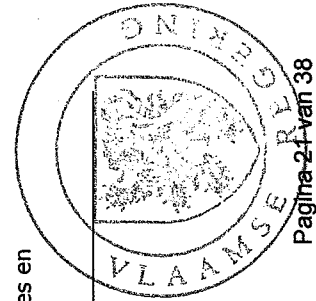
KN 6410 - Grasland met <i>Molinia</i> op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (<i>Molinion caeruleae</i>), subtype Veldrusgraslanden	↑ Toename van de bestaande oppervlakte veldrusgrasland van 1 ha tot een totale oppervlakte van 14 ha door omvorming van 1.3ha rond bestaande relicten. De grootste potenties zijn aanwezig in de deelgebieden 1, 2, 6, 10 en 11. Doordat de actuele atmosferische stikstofdepositie de grenswaarde (15-25 kg N/ha/j) voor dit habitatype overschrijdt, zijn er grote delen van de graslanden met potenties voor dit habitatype niet habitatwaardig. Bovendien heeft dit habitatype een kortlevende zaadbank zodat er slechts beperkte delen in het gebied kansen bieden voor dit habitatype. De oppervlakte te ontwikkelen grasland zal wellicht hoger dienen te zijn dan de oppervlakte die strikt genomen voor dit habitatype tot doel wordt gesteld. Dit leidt dan tot een mozaïek van verschillende types natte graslanden (rbbhc, 6510, 6410, ...).	↑ - gelegen in een schraalgraslandcomplex van 30 ha - eutrofiëringsindicatoren < 30 % - verruiging < 10 % - verbossing < 5 % - verzuringsindicatoren < 30 % - verdrogingsindicatoren < 10 % - aantal sleutelsoorten > 9
KN 6430 - Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones	↑ Toename van de bestaande oppervlakte van 29 ha tot een oppervlakte van 51ha door omvorming van 22ha rond bestaande relicten. De grootste potenties zijn aanwezig in de deelgebieden 1, 2, 6, 10 en 11. Hiervan is 2-3 ha voorzien als extra leefgebied onder de vorm van oeverzones voor Beekprik.	↑ Verbetering van de waterkwaliteit zoals geformuleerd bij HT 3260. Behoud en versterking van moerasspirearuitges in bosranden zoals tot doel gesteld voor 91E0. - natuurlijke overstromingsdynamiek. - invasieve exoten < 10 % - bedekking sleutelsoorten > 70 %
KN 6510 - Laaggelegen schraal hooiland (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>)	↑ Toename van de bestaande oppervlakte van 2 ha tot een totale oppervlakte van 18 hectare door omvorming van 16 ha rond bestaande relicten. De grootste potenties zijn aanwezig in de deelgebieden 10 en 11. Doordat de actuele atmosferische stikstofdepositie de grenswaarde (20 kg N/ha/j) voor dit habitatype overschrijdt, zijn er grote delen van de graslanden met potenties voor dit habitatype niet habitatwaardig. De oppervlakte te ontwikkelen grasland zal wellicht hoger dienen	↑ Verbetering van de waterkwaliteit zoals geformuleerd bij HT 3260. - gelegen in een schraalgraslandcomplex van 75 ha - verruigingsindicatoren < 10 % - verbossing < 5 % - verzuringsindicatoren < 30 % - verdrogingsindicatoren < 10 %

	- aantal sleutelsoorten > 9	
	te zijn dan de oppervlakte die strikt genomen voor dit habitatype tot doel wordt gesteld. Dit leidt dan tot een mozaïek van verschillende types natte graslanden (rbbhc, 6510, 6410, ...). Gelegen in een schraai graslandcomplex zoals geformuleerd bij HT 6410.	
KN 7140_meso – Basenrijk triveen	↑ <u>Doel</u> Toename van de bestaande oppervlakte van 11 ha tot een oppervlakte van 17 ha door omvorming van 6 ha. De beste mogelijkheden voor de ontwikkeling van dit habitatype liggen in deelgebieden 2, 10 en 11.	↑ <u>Doel</u> Bereiken van de goede ecologische toestand van oppervlaktewaterlichamen zoals geformuleerd bij HT 3150. Een voldoende goede waterkwaliteit is nodig om de verlandingsprocessen optimaal te laten verlopen. Een geschikte waterhuishouding, een voldoende aanvoer van grondwater en een beter inwendig beheer leiden hiertoe.
Soorten	Populatie-doelstelling	Kwaliteits-eisen van de leefgebieden
KN	↑ Uitbreiding van de populatie tot een kernpopulatie van deze soort (> 10 volwassen en bewijs voor voortplanting per plas per jaar). Verspreid over het volledige stroomgebied met deelpopulaties in deelgebieden 1, 2, 11 en 12.	Doel Toelichting ↑ Verbetering van de kwaliteit van het leefgebied (vennen en verlandingsvegetaties) zoals vermeld bij HT 7140, HT 7230, HT 3130, ... Verbetering van de kwaliteit in de aanwezige cluster van verlandingsvegetaties (hydrologie, vergrassing, ...), zodat er gevarieerde verlandingsvegetaties (langzame verlandingsontstaan). Instandhouding van 25-50 % open waterzone. Aanwezigheid van > 30 ha geschikt leefgebied per deelpopulatie: - plassen met verlandingsvegetaties (mozaïek van 3130/3150 en 7140_meso). - vennen van het HT 3130 - niet habitatwaardig laagveenmoeras met voldoende open water (o.a. rbbms en rbbmr).
Gevlekte witsnuitlibel - <i>Leucorrhinia pectoralis</i>		

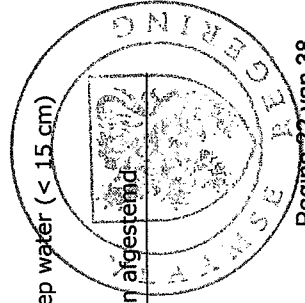

KN Kleine modderkruiper - <i>Cobitis taenia</i>	↑ Uitbreiding van omvang van de populatie.	↑ - verbeteren van de waterkwaliteit tot de basismilieukwaliteitsnormen - verbeteren van de structuurkwaliteit (substraat van zand, stilstaand tot zwak stromend water) - opheffen van migratieknelpunten. <i>De doelstellingen van de Kleine modderkruiper sporen samen met de doelstellingen van habitat 3260 en 91E0.</i>
KN Beekprik - <i>Lampetra planeri</i>	↑ Uitbreiding van omvang van de populatie. Uitbreiding van de oppervlakte paaihabitat zoals geformuleerd bij HT 3260 en HT 6430.	↑ - Bijkomende kwaliteitseisen ten opzichte van het habitatype 3260 inzake BZV, zuurstofgehalte en temperatuur en afwezigheid migratieknelpunten Aanwezigheid stroomkuilenpatroon met slibbanken en substraat van zand en kiezel - Voldoende stromingsdiversiteit met traag- en snelstromende zones (0-0,9 m/s) - Aangepaste beekruimingen
KN Rivierprik - <i>Lampetra fluviatilis</i>	↑ Uitbreiding van omvang van de populatie en verbinding van deelpopulaties.	↑ <i>De doelstellingen voor deze soort sporen samen met de doelstellingen voor 3260 en Beekprik. Uitbreiding van de oppervlakte paaihabitat zoals geformuleerd bij HT 3260 en Beekprik.</i>
KN Rivierdonderpad - <i>Cottus gobio</i>	↑ Uitbreiding van omvang van de populatie.	↑ <i>De doelstellingen voor deze soort sporen samen met de doelstellingen voor 3260 en de andere vissoorten. Toename van de oppervlakte paaihabitat zoals geformuleerd bij HT 3260.</i> Verbeteren structuurkwaliteit: - Bijkomende kwaliteitseisen ten opzichte van het habitatype 3260 inzake BZV, zuurstofgehalte en temperatuur substraat van zand met grind, ijzerzandsteen of grote stenen - Voldoende stromingsdiversiteit met traag- en snelstromende zones (0-0,1 m/s) - aanwezigheid van groot dood hout en submerse vegetatie

KN Bittervoorn - <i>Rhodeus sericeus</i> <i>amarus</i>	= De doelstellingen van de Bittervoorn sporen samen met de doelstellingen van habitats 3150 en 3260, zoals hierboven geformuleerd.	↑ De doelstellingen voor deze soort sporen samen met de doelstellingen voor 3260, 3150 en de andere vissoorten
KN Drijvende waterweegbree - <i>Luronium natans</i>	↑ Herstel van recent verdwenen populaties en gepast beheer van spontaan gevestigde populaties.	↑ Verbetering waterkwaliteit zoals geformuleerd bij HT 3130. - afwezigheid van organisch sediment - bestrijden van verwilderde exotische ganzensoorten. - Lichtregime: maximaal 1/3 beschaduwde tot volle zon. Volgende windwerking op standplaatsen
KN Spaanse vlieg - <i>Callimorpha quadripunctaria</i>	=/↑ Behoud of uitbreiding van de huidige populatie.	= Toename van vochtige, bloemrijke, voedselrijke ruigtes en mantelzoom-vegetaties zoals geformuleerd bij HT 6430 en 91E0.
KN Vleermuizen (Rosse vleermuis - <i>Myotis noctula</i>, - Ruige dwergvleermuis - <i>Pipistrellus nathusii</i>, Watervleermuis - <i>Myotis daubentonii</i>)	↑ of = Instandhouding of - indien mogelijk - groei van de huidige populaties.	↑ Deze soorten sporen samen met de doelstellingen voor het habitatype 91E0 en 3150. - Toename van het aantal (oude) bomen met holtes en spleten - Open water (Grote waterplassen, rivieren en kanalen) met beschutte, vegetatierijke oevers - gevarieerde beekvalleien (met vochtige graslanden, ruigtes, perceelsrandbegroeiing, ...) - Verbetering van de waterkwaliteit van open water - Behoud, herstel en ontwikkeling van lijnvormige kleine landschapselementen (bomenrijen, houtkanten, ...) als vliegroutes - Vermijden van lichtpollutie op vliegroutes en jachtplaatsen

KN Grote modderkruiper - <i>Misgurnus fossilis</i>	Geen doelstelling Deze soort is wel aangemeld maar er zijn geen gegevens die het voorkomen van de soort bewijzen, zelfs niet in het verre verleden. Er worden dus geen doelstellingen geformuleerd. Er worden binnen de natuurcluster wel veel potentiële habitats gecreëerd.	Geen doelstelling Deze soort is wel aangemeld maar er zijn geen gegevens die het voorkomen van de soort bewijzen, zelfs niet in het verre verleden. Er worden dus geen doelstellingen geformuleerd. Er worden binnen de natuurcluster wel veel potentiële habitats gecreëerd.
KN Kamsalamander - <i>Triturus cristatus</i>	Geen doelstelling Deze soort is wel aangemeld maar er zijn geen gegevens die het voorkomen van de soort bewijzen, zelfs niet in het verre verleden. Er worden dus geen doelstellingen geformuleerd. Er worden binnen de natuurcluster wel veel potentiële habitats gecreëerd.	Geen doelstelling Deze soort is wel aangemeld maar er zijn geen gegevens die het voorkomen van de soort bewijzen, zelfs niet in het verre verleden. Er worden dus geen doelstellingen geformuleerd. Er worden binnen de natuurcluster wel veel potentiële habitats gecreëerd.
Moerasvogels		
Kwaliteitseisen aan de leefgebieden		
Soort	Populatie-doelstelling	Doel Toelichting
KN Roerdomp - <i>Botaurus stellaris</i>	= Behoud van 1 broedpaar in het SBZ.	↑ Toename van het geschikte broedgebied: 50 ha geschikt rietland per broedpaar. Behoud van de bestaande foerageergebieden, bestaande uit waterriet en moerasvegetaties (rbbmr, rbbmc) en open water (> 30%) met helder water en een hoog voedselaanbod. Kwaliteitseisen zijn: voldoende hoog waterpeil, rietvegetaties met gevarieerde leeftijdsstructuur, voldoende verlandingsvegetaties en voldoende rust.
KN Porseleinhoen - <i>Porzana porzana</i>	↑ Uitbreiding van actuele populatie van 1 broedpaar tot 4 à 5 broedparen. Behoud van de bestaande doortrekkende populaties. Dit vereist een extra leefgebied van 41-119 ha.	↑ Deze soort spoort samen met de voor HT 6410 en 6510 tot doel gestelde schraallandcomplexen van > 30 ha. Deze oppervlakte is noodzakelijk per broedpaar. Aanwezigheid van > 15 ha zeggen in ondiep water (< 15 cm) en ondiep open water per broedpaar. Natte hooilanden met een op Porseleinhoen afgestemd

		maairegime (laat in het seizoen).
KN Bruine kiekendief - <i>Circus aeruginosus</i>	= Behoud van de bestaande pleister- en overwinteringspopulatie. Herstel van 1 broedpaar voor het volledige studiegebied (RP + KN)	↑ De verbetering van voldoende broed- en foerageergebied (> 200 ha) voor deze soort spoort samen met de doelstellingen voor HT 6410, HT 6510, HT 3150, Roerdorp en Porseleinhoen indien: - Moerasgebied met veel voedsel in de buurt van open water. - vochtige weilanden met voldoende prooidieren.
KN Blauwborst - <i>Luscinia svecica</i>	= Behoud van de actuele populatie van 40 - 50 broedparen.	↑ De verbetering van leefgebied (> 2 ha/broedpaar) voor deze soort spoort grotendeels samen met de doelstellingen voor Roerdorp en Porseleinhoen indien: - Ruig rietland met cyclisch beheer - Moerassige vegetaties met open plekken, slikken, struiken van lager dan 2 m. - Graslanden met veel brede rietkragen en extensieve begrazing - < 30 % struiken per hectare
KN Ijsvogel - <i>Alcedo atthis</i>	= Behoud van de actuele populatie van 5-15 broedparen.	↑ De verbetering van de kwaliteit van het leefgebied (> 4 km/ broedparen) zoals geformuleerd bij HT 3260 en voor de verschillende vissoorten.
KN Woudaap - <i>Ixobrychus minutus</i>	= Behoud van de bestaande pleister- en overwinteringspopulatie. 1 (mogelijk onregelmatig) broedpaar in het volledige studiegebied (RP + KN).	= Deze soort spoort samen met de doelstellingen voor Porseleinhoen en Roerdorp.

Estuariene natuur

Algemeen

De benedenloop van de Kleine Nete (deelgebied 11 en het uiterste westen van deelgebied 10) is onderhevig aan het getij en is bijgevolg belangrijk voor de ontwikkeling van estuariene natuur.. Het betreft concreet het habitattype estuariene **schorren** (1130). De oppervlakte bedraagt actueel 14 ha. De habitatie kent door de bedijking van de Kleine Nete een langgerekte lineaire vorm en is zeer gevoelig voor externe verstoring. Het onderwatergedeelte van dit habitattype is paaigebied voor Fint. De belangrijkste kneipunten voor dit habitattype zijn de nog ondermaatse waterkwaliteit en het gebrek aan natuurlijke schorrenvegetaties.

Het herstel van de schorrenvegetaties , een verbetering van de waterkwaliteit en een kwaliteitsverbetering van de aanwezige schorren vormen de belangrijkste doelstellingen voor dit habitattype. Creatie van bijkomende slik- en schorrenvegetaties binnen het SBZ worden bij de verdere uitwerking best onderzocht.

Speciale beschermingszones BE2100026 – Valleigebied van de Kleine Nete, met brongebieden, moerassen en heiden (met uitzondering van de deelgebieden binnen SBZ-V – Ronde Put) en BE2100424 De Zegge

	Oppervlakte doelstelling		Kwaliteitsdoelstelling	
	Doel	Toelichting	Doel	Toelichting
KN 1130 Estuaria	=	Behoud van de aanwezige oppervlakte aan schor van 14 ha.	↑	- Aanwezigheid van voldoende goede ontwikkelde slik en schorvegetaties. - Volledige gradiënt van slik tot hoog schor aanwezig. - Verbetering van de waterkwaliteit zoals geformuleerd bij HT 3260.
KN Fint – <i>Alosa fallax fallax</i>	↑	Uitbreiding van het aantal paaiende Finten.	↑	Vergroten en kwaliteitsverbetering van het paa habitat (zoetwatergetijdegebied): - voldoende zuurstofrijk herstel van zandbanken - voldoende structuurrijk + voldoende stromingsvariatie Vrije migratie naar zijlopen met potentieel paa habitat (Bollaak).

Alkalische moerassen

Algemeen

Deze habitatcluster betreft een aantal zeer zeldzame vegetaties met unieke soorten. Het betreft habitattypes **alkalisch laagveen** (7230), **Galigaanmoerassen** (7210) en **kalkhoudende wateren** (3140). Het habitatrictlijngebied is voor elk van deze habitattypes als essentieel aangeduid in de G-IHD. Toch komen deze habitattypes in slechts één of twee deelgebieden voor. Deze natuurcluster heeft actueel een oppervlakte van ca 27 ha en is leefgebied voor aanwezige bijlagesoorten als **Gevlekte witsnuitlibel** en **Groenknolorchis**.

De belangrijkste knelpunten voor deze habitattypes en bijlagesoorten zijn de waterkwaliteit en atmosferische deposities. Aangezien er in het natuurinrichtingsproject Buitengoor/Meergoor al herstel van alkalische laagveenvegetaties heeft plaatsgevonden, vertonen deze een vrij goede staat van instandhouding. De oppervlakte is echter (zeer) klein.

Het voornaamste doel betreft een lokale toename van de oppervlakte van deze habitattypes door een gericht beheer in de gebieden waar deze habitattypes voorkomen. Hiervoor is het ook vermijden van directe inspoeling van nutriëntenrijk water in de waterloop en een (lokaal) intact grondwatersysteem (voldoende kwel en beperkte drainage) van belang.

Als leefgebied voor de aanwezige bijlagesoorten en als buffering van deze uiterst gevoelige habitattypes wordt in het Buitengoor-Meergoor-Sluismeer (deelgebied 12) het volgende tot doel gesteld:

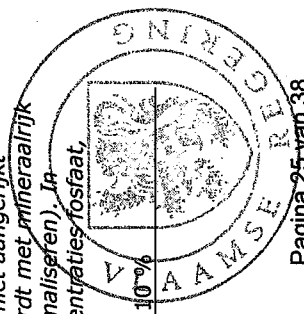
- een voldoende gebufferde kern van ca. 30 ha open veenmoeras met minstens 50 % habitatype (7230, 7210 en 7140).
- behoud van de bestaande oppervlakte eizenbroekbos (ca. 20 ha) als bijkomende buffer

Wat de kalkhoudende wateren betreft (3140) dient de bestaande kwaliteit in Lommel-Sahara (deelgebied 13) behouden te blijven en is kwaliteitsverbetering mogelijk in een zandwinningssput in deelgebied 3.

In de specifieke doelen hieronder belichten we eerst de habitattypes en dan de bijlagesoorten van de habitatrictlijn die gebonden zijn aan dit landschap. De habitattypes worden in volgorde van belangrijkheid (oppervlakte, belang van het SBZ, ...) besproken. Gevlekte witsnuitlibel en de habitattypes 7140 en 91E0 komen ook voor in deze natuurcluster, maar worden besproken in de natuurcluster rivierlandschap.

Speciale beschermingszones BE2100026 – Valleigebied van de Kleine Nete, met brongebieden, moerassen en heiden (met uitzondering van de deelgebieden binnen SBZ-V – Ronde Put) en BE2100424 De Zegge

Habitats	Oppervlakte doelstelling		Kwaliteitsdoelstelling	
	Doel	Toelichting	Doel	Toelichting
KN 7230 - Alkalisch laagveen	↑	Toename van 5 hectare actuele oppervlakte tot een totale oppervlakte van 10 ha door 5 hectare omvorming.	↑	Goed ontwikkeld alkalisch laagveen, dat niet aangerijkt wordt en dat maximaal doorstroomd wordt met mineraalrijk grondwater (drainage in omgeving minimaliseren). In ondiep grondwater voldoende lage concentraties fosfaat, ammonium en kalium
			-	vergrassing, verruiging en verbossing < 10%

			- sleutelsoorten > 7 en > 50 % bedekking Gelegen in een laagveenmoeras van 30 ha en voorkomen van Groenknolorchis als kwaliteitsindicator.
KN	7210 - Kalkhoudende moerassen met <i>Cladium mariscus</i> en soorten van het <i>Caricion davallianae</i>	=	Behoud van de actuele oppervlakte (1,6 ha).
KN	3140 Kalkhoudende oligo-mesotrofe wateren met benthische vegetaties van Chara	=	Behoud van de bestaande habitats (20 ha) in deelgebieden 2, 3 en 13.
		↑	Dit habitattype spoort samen met de doelstellingen voor het habitattype 7230.
		↑	Bereiken van goede waterkwaliteit en bereiken van goede ecologische toestand in alle oppervlaktewaterlichamen: - voldoet aan de milieukwaliteitsnormen oppervlaktewater - invasieve exoten in alle vijvers < 10 % - eutrofiëringsindicatoren in alle vijvers < 30 %
Soort			Kwaliteitseisen aan de leefgebieden
			Doel Toelichting
KN	Groenknolorchis - <i>Liparis loeselii</i>	↑	Uitbreiding van het aantal standplaatsen (actueel 1) de bestaande populatie in het Buitengoor (deelgebied 12). Uitbreiding van het areaal in hetzelfde deelgebied in het Meergoor en het Sluismeer. Deze soort spoort samen met habitat 7230.
		↑	Toename van het geschikt habitat (open laagveenmoeras van 30 ha) zoals geformuleerd bij HT 7230.

Vochtige heide met vennen en verlandingsvegetaties.

Algemeen

Naast de aanwezige oppervlaktetes vochtige heide komen een aantal bijzonder waardevolle verlandingsvegetaties met veenflora en soortenrijke helderlicten met sterk bedreigde sleutelsoorten voor. Het vochtige heidelandschap heeft een actuele oppervlakte van ca. 150 ha en is belangrijk voor een reeks van habitattypes, soorten en regionaal belangrijke biotopen: vochtige heide (4010), mesotrofe vennen (3130), dystrofe vennen (3160), vochtig heischraal grasland (6230_hmo) overgangsvenen (7140_oli) en pioniergemeenschappen met snavelbies (7150). Deze habitattypes zijn leefgebied voor soorten als Heikikker, Poelkikker, Rugstreeppad en Drijvende waterweegbree (in mindere mate).

Gladde slang en Gevlekte witsnuitlibel) en komen voor in complexen met regionaal belangrijke biotopen als Gagelstruwelen (Rbbsm) e.a.

Deze habitats zijn zeer gevoelig voor externe invloeden (verzuring, vermessing, verdroging) en vertonen hierdoor verruiging, vergrassing of verbossing. Daarnaast is de beschikbare oppervlakte te klein voor de instandhouding van aanwezige habitatrichtijnsorten.

Het is noodzakelijk om spontane verbossing van heidehabitats tegen te gaan. Kwaliteitsverbetering voor veenhabitats heeft vooral betrekking op buffering tegen externe invloeden en herstel van de lokale hydrologie. Voor de zeer waardevolle verlandingsvegetaties is verhoging van het aandeel kwelwater door lokale ontbossingen noodzakelijk, waardoor ook lokaal de oppervlakte natte heide of moeras kan uitbreiden. De belangrijkste herstelopgave is het lokaal uitbreiden en verbinden van de aanwezige biotopen.

Deze natuurcluster moet maximaal gerealiseerd worden waar Heikikker (in mindere mate Gladde slang) voorkomt:

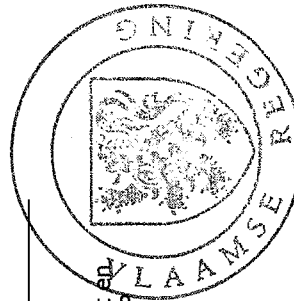
- Snepkensvijver (deelgebied 1): complex (100 ha) met vennen, natte heide, struweel en droog bos (zoals voorzien in het Natuurrichtplan);
- Koermook - Ronde Put (deelgebieden 5 en 6): twee door een corridor breder dan 25 m of stapstenen van 5 ha met elkaar verbonden complexen (100 ha) met vennen, natte heide en struweel met veenvorming;
- 's Gravendel (deelgebied 6): een bestaande stapsteen tussen beiden van 15 ha.

BE2101639 De Ronde Put met delen van Speciale beschermingszones BE2100026 – Valleigebied van de Kleine Nete, met brongebieden, moerassen en heiden binnen dit SBZ-V

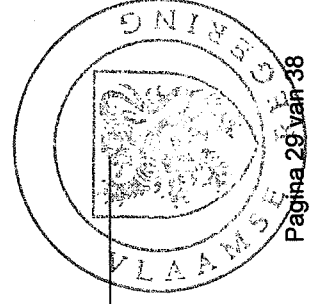
<i>Habitat</i>	<i>Oppervlakte-doelstelling</i>	<i>Kwaliteitsdoelstelling</i>	
<i>Doel</i>	<i>Toelichting</i>	<i>Doel</i>	<i>Toelichting</i>
RP 4010 - Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix 7150 - Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion	↑ Toename van de bestaande oppervlakte 4010 van 23 ha in SBZ-H en 12 ha in SBZ-V tot een totaaloppervlakte van 73 ha door omvorming van 38 ha. Toename van HT 7150 door cyclische plagwerken in HT 4010. Doordat de actuele atmosferische stikstofdepositie de grenswaarde (10-25 kg N/ha/j) voor dit habitatype overschrijdt, zijn er delen van het gebied met potenties voor dit habitatype niet habitatwaardig. De oppervlakte te ontwikkelen vochtige heide zal	↑ De belangrijkste doelen zijn: - Dwergstruiken meer dan abundant- Veenmoslaag aanwezig- vergrassing < 30 %- verbossing < 10 %- > 3 sleutelsoorten Voorkomen van Heikikker als kwaliteitsindicator.	

RP 3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de Littorelletalia uniflora en/of de Isoëto-Nanojuncetea	wellicht hoger dienen te zijn dan de oppervlakte die strikt genomen voor dit habitatype tot doel wordt gesteld. ↑ Toename van de bestaande oppervlakte van 29 ha tot een minimumoppervlakte van 36 ha door 7 ha effectieve inrichting van venoevers (ormvorming). Behoud van niet-habitatwaardige oppervlaktewaterlichamen.	↑ - Helder, zeer zwak tot matig gebufferd en min of meer nutriëntenarm water met een lage stikstof- en fosforconcentratie en een matig zure tot circumneutrale pH. Sterke inperking invasieve exoten helder water en bodem vrij van slib en organisch sediment - verzuringsindicatoren < 10 % - vergrassing < 10 % - invasieve exoten in alle vennen < 10 % - eutrofiëringsindicatoren in alle vennen < 10 % Voorkomen van Gevlekte witsnuitlibel, Drijvende waterweegbree, Heikikker en Poelkikker als kwaliteitsindicator.
RP 6230_hmo - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)	Doordat de actuele atmosferische stikstofdepositie de grenswaarde (10-20 kg N/ha/j) voor dit habitatype overschrijdt, zijn er grote delen van de graslanden met potenties voor dit habitatype niet habitatwaardig. Bovendien heeft dit habitatype een kortlevende zaadbank zodat er slechts beperkte delen in het gebied kansen bieden voor dit habitatype. De oppervlakte te ontwikkelen schraal, vochtig grasland zal wellicht hoger dienen te zijn dan de oppervlakte die strikt genomen voor dit habitatype tot doel wordt gesteld. Dit leidt dan tot een mozaïek van lokaal gebufferde locaties (o.a. boven leemlagen) waar het habitatwaardige vegetatietypes.	↑ Belangrijkste doelen zijn: - verruiging < 5 %. - verbossing/verstruweling < 5 %. - vervilt < 10 % - strooisellaag < 10 % - voldoende aantal sleutelsoorten en levensvormen Behoud en versterking van migratiemogelijkheden tussen habitatfragmenten door beheer van wegbermen, bospaden, open plekken, ...
RP 7140_oli - Oligotroof en zuur	↑ Toename met 1 ha door omvorming in de Ronde Put (deelgebied 5)	↑ Belangrijkste doelen zijn: - oligotroof grondwater, met lage conductiviteit en voldoende lage waarden voor NO3-N en Po4-P drijfvlag en veenmoslaag > 50 %

overgangsveen		- Hoogveenontwikkeling aanwezig - < 10 % verbost - < 10 % vergrast - > 4 sleutelsoorten met > 70 % bedekking Gebufferd tegen externe invloeden en gelegen in een open moeras. Voorkomen van Gentiaanblauwtje en Gevlekte witsnuitibel als kwaliteitsindicator.
RP 71107120 - Actief hoogveen/Aangetast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is	Behoud van de ontwikkelingsmogelijkheden in HT 7140.	Zie 7140_oli.
Kwaliteitsseisen aan de leefgebieden		
Populatieoelstelling		
Soort RP Heikikker - <i>Rana arvalis</i>	Doel Toelichting ↑ Behoud van de actuele populaties in de Ronde Put (deelgebied 5) en de Koermook (deelgebied 6) met toename van de aanwezige aantallen (> 200 roepende mannetjes).	Doel Toelichting ↑ Oppervlakte aaneengesloten leefgebied per populatie > 100 ha met > 10 geschikte plassen (3130 e.a.). - Natuurlijke hydrologie met een hoge grondwaterstand. - pH 5-6 - Bereiken van goede waterkwaliteit en bereiken van goede ecologische toestand van aanwezige vennen. Toename van het leefgebied zoals voorzien bij HT 3130 en HT 4010.
RP Rugstreeppad - <i>Bufo calamita</i>	↑ Behoud van de actuele populaties in de Ronde Put en de Koermook met toename van de aanwezige aantallen (> 200 roepende mannetjes).	↑ Deze soort spoort samen met de doelstellingen voor HT 3130, Gladde slang en Heikikker indien: - Voldoende plekken open zand - Complex van > 5 geschikte plassen

RP Poelkikker - <i>Rana lessonae</i>	↑ Behoud van de actuele populaties in het Lavendelven (deelgebied 1) en tussen de Koermook en de Ronde Put met toename van de aanwezige aantallen (> 200 roepende mannetjes).	↑ Deze soort spoort samen met de doelstellingen voor HT 3130, 4010 en Heikikker.

Speciale beschermingszones BE2100026 – Valleigebied van de Kleine Nete, met brongebieden, moerassen en heiden (met uitzondering van de deelgebieden binnen SBZ-V – Ronde Put) en BE2100424 De Zegge

Oppervlakte doelstelling		Kwaliteitsdoelstelling	
Habitat	Doel toelichting	Doel	Toelichting
KN 4010 - Noord-Atlantische vochtige heide met <i>Erica tetralix</i> 7150 - Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion.	↑ Toename van de bestaande oppervlakte van 74 ha tot een totaaloppervlakte van 150 ha met als richtwaarde voor omvorming 76 ha, rond bestaande kernen (Snepkensvijver – deelgebied 1, 's Gravendel – deelgebied 6, Sluismeer (deelgebied 12) en Riebos – deelgebied 13). Toename van HT 7150 door cyclische plagwerken in HT 4010. Doordat de actuele atmosferische stikstofdepositie de grenswaarde (10-25 kg N/ha/j) voor dit habitatype overschrijdt, zijn er delen van het gebied met potenties voor dit habitatype niet habitatwaardig. De oppervlakte te ontwikkelen vochtige heide zal wellicht hoger dienen te zijn dan de oppervlakte die strikt genomen voor dit habitatype tot doel wordt gesteld.	↑ De belangrijkste doelen zijn: - Dwergstruiken meer dan abundant - Veenmoslaag aanwezig - vergrassing < 30 % - verbossing < 10 % - > 3 sleutelsoorten - zware metalen in de oostelijke deelgebieden kan sterke nadelige gevolgen hebben. Voorkomen van Heikikker als kwaliteitsindicator.	
KN 3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de Littorelletalia uniflora en/of de Isoëto-Nanojuncetea	↑ Toename van de bestaande oppervlakte van 3 ha tot een minimumoppervlakte van 7 ha door 4 ha effectieve inrichting van venoevers (omvorming). Behoud van niet-habitatwaardige	↑ Helder, zeer zwak tot matig gebufferd en min of meer nutriëntenarm water met een lage stikstof- en fosforconcentratie en een matig zure tot circumneutrale pH. Sterke inperking invasieve exoten helder water en bodem vrij van slib en organisch sediment	

	oppervlaktewaterlichamen.	- verzuringsindicatoren < 10 % - vergrassing < 10 % - invasieve exoten in alle vennen < 10 % - eutrofiëringsindicatoren in alle vennen < 10 % Voorkomen van Gevlekte witsnuitlibel, Drijvende Waterweegbree, Poelkikker en Heikikker als kwaliteitsindicator.
KN 3160 Dystrofe natuurlijke poelen en meren	= Behoud van de bestaande oppervlakte (5 ha) in de Snekensvijver (deelgebied 1).	↑ - zuur tot zeer zwak gebufferd, oligotroof water met beperkingen qua totaalfosfor, conductiviteit en totaal stikstof helder water en bodem vrij van slib en organisch sediment - verzuringsindicatoren < 10% - vergrassing < 10 % - invasieve exoten in alle vennen < 10 % - eutrofiëringsindicatoren in alle vennen < 10%
KN 6230_hmo - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)	↑ Toename van de bestaande oppervlakte van 2 ha tot een totale oppervlakte van 8 ha door omvorming van 6 ha in complex met habitattypen 4010, 3130 of 91E0. Doordat de actuele atmosferische stikstofdepositie de grenswaarde (10-25 kg N/ha/j) voor dit habitattypen overschrijdt, zijn er delen van het gebied met potenties voor dit habitattypen niet habitatuwaardig. De oppervlakte te ontwikkelen vochtige heischrale graslanden zal wellicht hoger dienen te zijn dan de oppervlakte die strikt genomen voor dit habitattypen tot doel wordt gesteld. Dit leidt dan tot een mozaïek van lokaal gebufferde locaties (o.a. boven leemlagen) waar het habitattypen 6230 ontwikkeld en niet-habitatuwaardige vegetatietypen.	↑ Belangrijkste doelen zijn: - verruiging < 5 %. - Verbossing/verstruweling < 5 %. - vervilt < 10 % - strooisellaag < 10 % - Voldoende aantal sleutelsoorten en levensvormen Behoud en versterking van migratiemogelijkheden tussen habitaatfragmenten door beheer van wegbermen, bospaden, open plekken, ...

KN 7140_oli – Oligotroof en zuur overgangsveen	↑ Toename van actuele oppervlakte van 3 ha tot een totaaloppervlakte van 8 ha door omvorming van 5 ha in het Buitengoer/Meergoor (deelgebied 12), het Lavendelven (deelgebied 1) en in 's Gravendel (deelgebied 6).	↑ Belangrijkste doelen zijn: - oligotroof grondwater, met lage conductiviteit en voldoende lage waarden voor NO3-N en Po4-P drijfvlag en veenmoslaag > 50 % - Hoogveenontwikkeling aanwezig - < 10 % verbost - < 10 % vergrast - > 4 sleutelsoorten met > 70 % bedekking Gebufferd tegen externe invloeden en gelegen in een open moeras. Vorkomen van Gentiaanblauwtje en Gevlekte witsnuitibel als kwaliteitsindicator.
Kwaliteitseisen aan de leefgebieden		
Soort KN Heikikker - <i>Rana arvalis</i>	Populatie doelstelling Doel Toelichting ↑ Behoud van de actuele populatie in Dg 1 met toename van de aanwezige aantallen (> 200 roepende mannetjes). <i>Creatie van een stapsteen in Dg.13 door het realiseren van de doelstellingen voor HT 4010 en voor Gladde slang.</i>	Doel Toelichting ↑ Oppervlakte aaneengesloten leefgebied per populatie > 100 ha met > 10 geschikte plassen (3130 e.a.). - <i>Bereiken van goede waterkwaliteit en bereiken van goede ecologische toestand van aanwezige vennen. Toename van het leefgebied zoals voorzien bij HT 3130 en HT 4010.</i> - Natuurlijke hydrologie met een hoge grondwaterstand. - Vennen zonder beschaduwing en niet te verzuurd ifv ontwikkeling eieren

II. Prioriteiten

1. Herstel van de natuurlijke hydrologie in de vallei van de Kleine Nete en haar infiltratiegebieden

Het herstel van de natuurlijke hydrologie is een essentiële randvoorwaarde voor het bereiken van een goede staat van instandhouding van de tot doel gestelde habitattypes en soorten in het beekdallandschap. Belangrijk hierbij is drainage en infiltratie. De talrijke

drainagegrachten in de Kleine Netevallei, die hun functie verloren hebben omdat er geen intensief landbouwgebruik meer is, dienen door de beheerder verondiept of omgelegd te worden. Het belang van infiltratiegebieden zal vergroot worden door het omvormen van naaldhoutbestanden op de landduinen naar inheems loofhout of duinhabitats (zie verder) waardoor de infiltratiecapaciteit van die landduinen zal verhogen.

In de integrale waterbeheerplannen op stroomgebied-, bekken- en deelbekkenniveau zijn al verscheidene acties opgenomen om de natuurlijke overstromingsdynamiek van de Kleine Nete gedeeltelijk te herstellen. Belangrijke projecten in dit verband zijn de hermeandering van de Kleine Nete ter hoogte van het Olens Broek-Langendonk, de realisatie van een overstromingsgebied op de rechteroever van de Kleine Nete ter hoogte van de Hellekens (beiden door de Vlaamse Milieumaatschappij - VMM) en van tijgebonden habitats in deelgebied 11 (door Waterwegen en Zeekanaal - W&Z).

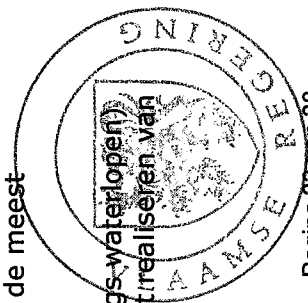
2. Verdere verbetering van de waterkwaliteit, herstel van de natuurlijke beekstructuur en de connectiviteit

Voor het bereiken van een goede staat van instandhouding van de habitattypes en soorten in het beekdallandschap, in de eerste plaats de Europees te beschermen vissoorten, is een verdere verbetering van de waterkwaliteit essentieel. Bij de goedkeuring van de stroomgebiedbeheerplannen voor de Schelde en de Maas op 8 oktober 2010 werden twee trajecten van de Kleine Nete (vanaf de monding van de Aa te Grobbendonk tot de monding van de Desselse Nete te Retie) aangeduid als zogenaamde speerpuntgebieden waarvoor al in 2015 de goede toestand moet worden bereikt. Woningen die ongezuiverd afvalwater lozen, dienen zo snel mogelijk aangesloten te worden op de riolering of voorzien te worden van een IBA. Overstorten met een belangrijke impact op de waterkwaliteit zullen gesaneerd worden.

In het SBZ komen een aantal zeldzame vissoorten voor. Creatie van bijkomend paai- en opgroeihabitat in de zijlopen van de Kleine Nete zal de populaties van Beekprik, Kleine modderkruiper en Rivieronderpad versterken. Oeverherstel, hermeandering en het aantakken van oude meanders en zijarmen (bv. ter hoogte van de Langendonk te Herentals) verbeteren de beekstructuur en vergroten hun leefgebied. Ook een betere uitwisseling tussen de zomer- en de winterbedding van de waterlopen vergroot de beschikbare habitatoppervlakte voor deze vissoorten. Voor Rivieronderpad is het bijkomend van belang om voldoende harde substraten in de waterloopbedding van de Kleine Nete, de Zwarte Nete, de Desselse Nete, ... te voorzien. In de waterlopen met Beekprik en Kleine Modderkruiper (Kleine Nete, Zwarte Nete, Desselse Nete, de Molenbeek, de Tappelbeek, de Aa, de Derde beek, ...) dienen ruimingen zoveel mogelijk vermeden te worden. De benedenloop van de Kleine Nete (deelgebied 11) is onderhevig aan het getij en is bijgevolg belangrijk voor de ontwikkeling van estuariene natuur (1130) en essentieel als paaigebied voor de Fint. Het beheer moet hierop maximaal afgestemd worden.

Vismigratieknelpunten vormen een obstakel voor de verdere kolonisatie van de Kleine Nete en haar bovenlopen door Beekprik, Kleine modderkruiper en Rivieronderpad. De resterende vismigratieknelpunten zullen verder worden weggewerkt, te beginnen met de meest prioritaire. Op de Kleine Nete is bv. de watermolen van Kasterlee nog een knelpunt.

Bij het realiseren van deze inspanning is de betrokkenheid van alle aangelanden (= eigenaars en gebruikers van percelen langs waterlopen) noodzakelijk. Dit omvat zowel de waterbeheerders, privé-eigenaars, landbouwers, overheden en (natuur)verenigingen. Bij het realiseren van

deze inspanning is de betrokkenheid van alle aangelanden (= eigenaars en gebruikers van percelen langs waterlopen) noodzakelijk. Dit omvat zowel de waterbeheerders, privé-eigenaars, landbouwers, overheden en (natuur)verenigingen.

3. Reddingsmaatregelen voor veenhabitats als habitat voor Gevlekte witsnuitlibel en Groenknolorchis.

Beide soorten zijn afhankelijk van verlandingsvegetaties en veenhabitats (7140 en 7230). Prioritair moet de kwaliteit van de bestaande veenrelicten verbeteren. Rondom elk veenrelict dient de lokale hydrologie hersteld te worden. Dit vereist dempen of verondiepen van afwateringsgrachten e.d. Boomopslag op en rondom de veenhabitats wordt verwijderd waarbij een open veenmoeras van circa 30 ha ontstaat. Ook nabijgelegen naaldbossen worden omgevormd omdat deze veel grondwater verdampen. Daarnaast dient men de venen te bufferen tegen het inwaaien van nutriënten en tegen aanvoer van nutriënten via grondwater.

Specifiek voor het uiterst zeldzame habitattype 7230 (alkalisch laagveen) en de Groenknolorchis is het complex Sluismeer/Meergoor/Buitengoor te Mol (deelgebied 12), dat doorsneden wordt door het kanaal Dessel-Kwaadmechelen, essentieel. De Gevlekte witsnuitlibel vindt er ook een volwaardig leefgebied. In dit volledige deelgebied dient, op de geschikte plekken, maximaal ingezet worden op de toename van dit habitattype. Om de overlevingskansen van de kwetsbare populatie Groenknolorchis te verbeteren, is het noodzakelijk om de populatie te spreiden over meerdere groeiplaatsen (Adriaens et al. 2008).

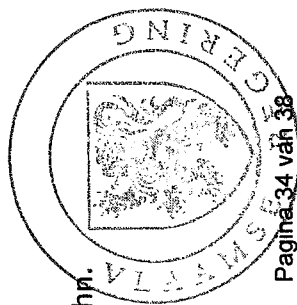
De uitbreiding en buffering worden maximaal gerealiseerd op terreinen van het ANB en Natuurpunt. Verbetering van de hydrologie en de grondwaterkwaliteit wordt door alle sectoren gerealiseerd zoals voorzien in het integraal waterbeleid (SGBP Schelde, BBP en DBPPn Netebekken ...).

Rekening houdende met de gevoeligheid van deze habitattypes en soorten, zal deze actie vooral uitgevoerd worden door het ANB of natuurverenigingen. Dit sluit echter niet uit dat ook privé-eigenaars of lokale besturen deze maatregelen kunnen uitvoeren.

4. Creatie van voldoende grote kernen droge heide- en graslandhabitats.

Naast de open plekken in bossen worden ook een aantal kernen droge heide en grasland nagestreefd die groter zijn dan 50 ha en samen met boskernen en kernen natte heide grotere natuurcomplexen vormen

- In deelgebied 13 wordt in Riebos-Blekerheide-Lommel Sahara een kern van meer dan 150 ha nagestreefd voor habitats 2310/ 2330, 4030 en 6230_hn;
- In deelgebied 1 wordt op de Kempense Heuvelrug een kern nagestreefd van meer dan 50 ha voor habitats 2310/ 2330 en 6230_hn. Dit is al goedgekeurd in het Natuurrichtplan;
- In deelgebied 6 wordt in Den Diel een kern nagestreefd van meer dan 50 ha voor habitats 2310/2330, 4030 en 6230_hn.

In deelgebieden 6 en 13 overlappen deze doelstellingen met deze voor Gladde slang.

5. Creatie van voldoende leefgebied voor Gladde slang, Rugstreppad en Heikikker

Duurzame populaties van deze soorten komen enkel voor in voldoende grote heidekernen (ca. 50 ha droge heidehabitats voor Gladde slang en Rugstreppad, 100 ha vochtige heide en vennen voor Heikikker). Het SBZ moet voor deze soorten een belangrijke verbindingfunctie kunnen vervullen tussen de kerngebieden voor deze soorten in Antwerpen (Kalmthoutse Heide, Groot Schietveld), Limburg (...) en Nederland. Een toename van het leefgebied van deze soorten in verschillende deelgebieden is vereist. Binnen het SBZ zijn bijkomende ontsnipperingsmaatregelen in functie van heidefauna nodig.

Hiervoor wordt in de gebieden met een belangrijke heideoppervlakte de oppervlakte uitgebreid tot voldoende grote kernen voor deze soorten:

- Kempense Heuvelrug (deelgebied 1), Ronde Put (deelgebied 5), Koemook (deelgebied 6): er wordt in elk van deze deelgebieden gestreefd naar 100 ha leefgebied voor Heikikker. In deze kernen wordt bovendien het herstel van hoogveen (habitatype 7110, 7120) nagestreefd.
- Den Diel (deelgebied 6): er wordt in combinatie met Groesgoor en Harde putten (deelgebied 6) gestreefd naar 50 ha leefgebied voor Gladde slang en Rugstreppad.
- Lommel Sahara (deelgebied 13): er wordt gestreefd naar een droge heidekern (2310/2330 en 4030) van minstens 150 ha als leefgebied voor Gladde slang. Het gebied is aangeduid als VEN en heeft overwegend een groene bestemming. De plannen voor de realisatie van dit project zijn al in uitwerking, in een samenwerkingsverband tussen de stad Lommel, Sibelco en het Agentschap voor Natuur en Bos.

Maatregelen die genomen dienen te worden in deze gebieden betreffen vooral kwaliteitsverbeteringen en omvormingen. Het efficiënt uitvoeren van deze prioritaire inspanning is vooral mogelijk op grotere aaneengesloten terreinen en zal dus vooral uitgevoerd worden door ANB en terreinbeherende natuurverenigingen. Dit sluit echter niet uit dat ook privé-eigenaars of lokale besturen deze maatregelen kunnen uitvoeren.

6. Omvorming van niet-habitatwaardig bos naar boshabitats en effectieve bosuitbreiding

In sommige bossen zal de tot doel gestelde omvorming spontaan verlopen zonder menselijk ingrijpen; elders zal de spontane opslag van inheemse boomsoorten versneld worden door het uitvoeren van dunningen. Voor de bossen beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos of een terreinbeherende vereniging, wordt er van uitgegaan dat op termijn minstens 80% van de bosoppervlakte zal evolueren naar het gewenste bostype door de uitvoering van beheerplannen. In de private bossen gelegen in het VEN kan door omvorming bijkomend boshabitats gerealiseerd worden door toepassing van de Criteria Duurzaam Bosbeheer.

De belangrijkste omvormingen van naaldhout naar droge boshabitats (9190 en 9120) zullen plaats vinden op de Kempense Heuvelrug (deelgebied 1), in Lommel Sahara (deelgebied 13), de Ronde Put (deelgebied 5), de Luiksgestelse Heide (deelgebied 9) en het militair domein van Grobbendonk (deelgebied 10). De belangrijkste omvormingen naar alluviaal bos zullen gebeuren in het Olens Broek (deelgebied 1), het Schupleer en omgeving (deelgebied 10) en de vallei van de Kleine Nete tussen Viersel en Lier (deelgebied 11). In de valleien van de Zwarte Nete en de Desselse Nete (deelgebied 6) wordt bostoename van alluviaal bos voorzien.

In het vogelrichtlijngebied De Ronde Put dienen de bossen optimaal ingericht voor Boomleeuwerik, Nachtzwaluw, Wespendif en Zwarte specht door in openbaar bos de mogelijkheden voor het creëren van open plekken en corridors maximaal te gebruiken.

Deze omvormingen, bosuitbreidingen en beheerwerken zullen gerealiseerd worden door openbare besturen, terreinbeherende verenigingen en landeigenaars in samenwerking met bosgroepen, regionale landschappen, WBE's en landbouwers.

7. Herstel moerasvogelpopulaties in de Zegge

Om de doelstellingen voor moerasvogels als Blauwborst, Bruine kiekendief, IJsvogel, Roerdomp, Woudaap en Porseleinhoen te realiseren is het herstel van aaneengesloten, open landschappen met vijvers en moerassen noodzakelijk. Hierbij is gepast beheer van (natte) graslanden en ruigtes noodzakelijk om een voldoende oppervlakte open foerageergebied te behouden. Dit omvat een aangepast maai- en /of begrazingsbeheer van onbemeste gras- en rietlanden en zeggenvegetaties over een voldoende grote oppervlakte.

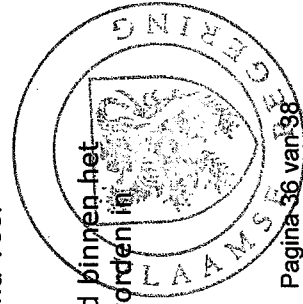
Hiervoor is de realisatie van een natte natuurkern in De Zegge en de Mosselgoren (deelgebied 2), met 100 à 200 ha volwaardig habitat ten behoeve van Roerdomp, Blauwborst, Bruine kiekendief, IJsvogel en Porseleinhoen vereist. In een groot deel, eigendom van een natuurvereniging of van het Agentschap Natuur en Bos, zijn de habitats al in goede staat.. De Zegge is tevens vogelrichtlijngebied waar het herstel van de populaties van Roerdomp, Blauwborst, Bruine kiekendief, IJsvogel en Porseleinhoen wordt nagestreefd.

8. Ontwikkelen van een moerascomplex in het noorden van Postel

Door het realiseren van een bijkomend moerascomplex in het noorden van Postel (SBZ-V Ronde Put) wordt er bijkomend foerageergebied voor Blauwborst, Bruine kiekendief, IJsvogel, Roerdomp en Woudaap gerealiseerd. Deze actie is al voorzien in de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos (Anoniem, 2006).

Het stopzetten van de ontwatering doet een moerascomplex van 150 ha (rbbmr, rbbmc, ...) ontstaan, aansluitend bij Nederlandse natuurgebieden in het noorden en De Ronde Put (sensu stricto) in het zuiden. Bijkomend broedgebied wordt gerealiseerd langs het Kanaal Dessel-Turnhout-Schooten door optimalisatie van de bestaande plassen en het aanleggen van nieuwe plassen, deels ook bestemd voor viskweek.

Zoals afgesproken bij de afbakening van de gewenste ruimtelijke structuur Neteland en de herbevestiging van landbouwgebied binnen het vogelrichtlijngebied zal een RUP voor dit natuurcomplex de ruimtelijke randvoorwaarden vastleggen. Dit RUP zal opgemaakt worden in

samenspraak met alle actoren en conform de gemaakte afspraken. Betrokken actoren zijn vooral het ANB en de aanwezige eigenaars (landbouwers).

9. Afstemming van recreatie op de ecologische waarden.

Anticiperend op de te realiseren herstelmaatregelen en te realiseren natuurkernen dient samen met betrokken actoren nagedacht te worden over een optimale zonering van recreatief medegebruik. Dit is in het bijzonder relevant voor de gewenste heide- en moeraskernen waar verstoring gevoelige habitats en soorten worden beoogd.

Een dergelijke zonering is al uitgewerkt in het Natuurrichtplan Heuvelrug Benedenstrooms en dient verder te worden geconcretiseerd.

Eenzelfde actie dient zich aan voor de omgeving van Lommel-Sahara (deelgebied 13) waar duidelijke keuzes (onder meer kansen voor recreatie in Lommel-Sahara en natuurkern ten noorden van het kanaal) zich in de praktijk dienen te vertalen in een gepaste recreatieve ontsluiting.

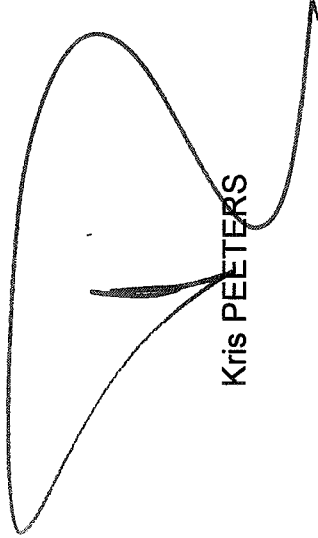
Voor weekendverblijven die buiten de zones voor verblijfsrecreatie gelegen zijn, dient een consequent uitdovingsbeleid zich aan, vooral in de deelgebieden 1, 6, 11 en 12. Dikwijls werden hier ook visvijvers aangelegd.

Het realiseren van deze doelstellingen kan gebeuren door het ANB, privé-eigenaars, provincie, ...

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszone 'BE2100026 Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden' en tot definitieve vaststelling voor die zone en voor de met toepassing van de Vogelrichtlijn aangewezen speciale beschermingszones 'BE2100424 De Zegge' en 'BE2101639 De Ronde Put' van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

Eensluidend afschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

